The wealth of man is the number of things which he loves and blesses, which he is loved and blessed by.
—Thomas Carlyle.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 39—Vol. LVI. Friday, 10th October, 1958 REGISTERED AT THE G P O AS A NEWSPAPER. Price: FOUR PENCE

WHITE WHOLESALERS HARD-HIT BY TRANSVAAL GROUP AREAS

REG. RUDOLPH writing in the "Sunday Express" says:—The Group Areas Act has been forced to a virtual standstill with regard to Indian traders, and the Government is playing for time in the hope of finding a way out of the impasse.

Telling me this in Johannesburg last week a European wholesale merchant said that the stone wall which the Government has come up against consists mainly of a single fact: Indian retailers provide more than 50 per cent. of the business done by European wholesale houses in the Transvaal and other parts of the Union.

If these Indian firms are moved en masse from the European zones, where about 90 per cent. of them now are, into Indian areas where their customers will be limited to their own community, their earnings will shrivel to a tiny fraction of the present figure.

This would mean that they would practically have to stop buying from the European wholesalers. The European wholesale trade would shrink by millions of pounds a year.

The blow would be shattering even to the biggest White concerns and might cause some of the smaller ones to close down.

Hundreds of White employees would lose their jobs. There would be an "avalanche" effect in connected businesses. South Africa's whole economy would be shaken.

"The Government appears to have realised all that at last," said my informant.

"It has reserved very few of the present Indian areas for Whites only. In Johannesburg only small zones have been so declared, and even there permits have been granted for Indian firms to stay on. The present system is likely to be extended.

"But it cannot continue indefinitely because it is harming trade. The permits are for limited periods only and can be revoked.

"In the face of this insecurity, the wholesale houses have to restrict credit. They never know when their Indian customers may be ruined by the Group Areas Act. This is too costly a state of affairs to last."

(Continued on page 393)

LOUW FRIENDLY WITH NON-WHITE DELEGATES

SOUTH AFRICA'S Minister of External Affairs, Mr. Louw, is not only being very friendly to the delegates from Ghana at the United Nations, but is also "palsy-walsy" with the most outspoken critic of South Africa, the Indian, Mr. Krishna Menon, says a report in "Observer." In a dispatch from New York, the columnist "Pendennis," cites this friendship as one of the paradoxes apparent at the regular gatherings of Commonwealth delegates there.

Pendennis says that in Commonwealth circles at the United Nations, "there occasionally seem to be more contacts between a White and a coloured country than between two White ones."

He continues: "Take for instance Eric Louw, who—as it happened—sat at last

(Continued on page 393)

PRIVATE TALKS WITH GHANA ON ENVOY TO S.A.

SOUTH AFRICA'S Minister of External Affairs, Mr. Eric Louw, hopes to have private talks with representatives from Ghana on the question of the appointment of a Ghana Ambassador to the Union.

Mr. Louw, who said he was glad to be back told the "Sunday Express Correspondent in a special interview.

He was in cheerful mood, and said he intended to stay another four weeks.

Discussing South Africa's return to the United Nations he said: "The time is ripe to resume full participation in all UN activities. South Africa will therefore be available for office in any UN organ or committee."

Mr. Louw gave the reason for the changed position, vis-a-vis the UN, as "The very reasonable and conciliatory attitude manifested by a considerable number of delegations towards South Africa."

When asked whether he would take the opportunity of entering into discussions with the Ghana delegates about the appointment of an ambassador to South Africa, the amiable Minister of External Affairs indicated that, while no planned move will be made along those lines, he will undoubtedly have "private talks" with Ghana representatives on this question.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

OPINION

FRIDAY, 10TH OCTOBER 1958

South Africa's Bad Habit

IT seems likely to become a fixed habit of the South African delegation to the United Nations to walk-out whenever discussions take place in which the mighty men who guide our destinies feel that their tender sensibilities are being trodden upon. It is a bad habit which does little to give country a good name abroad.

There is, however, an aspect to it to which we should like to draw attention. When Mr. Louw decided to return to the United Nations general assembly, he said he did this because there had been a change of attitude on the part of the United Nations. Most South Africans were glad that the Union Government had at least made up its mind to see the world assembly in different light. No sooner has Mr. Louw arrived in New York, than we learn that the same old trouble has come up again and we are going to be treated once more to the spoilt-child antics of our representatives, when they will try to bully the world into toeing the apartheid line.

The real issue this raises is whether or not the Minister of External Affairs was sufficiently candid in giving the reasons which had influenced him to change his mind. If he was, it is possible that he might have been badly informed on the true state of opinion at the United Nations.

Whatever happened, South Africa loses more than she gains by making herself a piqued fool in the eyes of the world.

Naude In India

PRESS messages from India state that this week the Union's Finance Minister, Mr. Tom Naude, was to have had lunch with India's Prime Minister, Mr. Nehru. The invitation had been sent to Mr. Naude before he left this country and he accepted it promptly. We believe the Indian government made a fine gesture in inviting Mr. Naude.

This, naturally, will not lead to easing of the tensions which exist between our country and India. But it is gratifying to note that an apartheid Cabinet Minister can rise to the level of behaving like a civilised man and accept his fellowmen of a different colour as equals—even if that happens outside South Africa.

We do not expect this to change Mr. Naude's attitude to the race question. But it is good to know that he attended and was a guest at a lunch where there was no apartheid.

Comment On Men And Events

Who Are The Leaders Of The African?

By JORDAN K. NGUBANE

A PROFESSOR of the University of South Africa told the Pretoria Political Study Circle that to recognise the educated African as the leader of the African people is to insult the latter's dignity. He branded the leaders of the African National Congress as the "self-styled leaders and agitators" who are estranged from their people and who are responsible for the misunderstanding between Black and White. He dismissed them as having been denationalised by westernisation.

At the very outset, it would be an insult to the dignity and self-respect of any people to tell them who their leaders should be. And if the leaders of the ANC had been imposed on the Africans by somebody else, I would be on the side of the Pretoria professor. But what are the facts of the situation?

The African National Congress was founded by the African people themselves in 1912. From that date the ANC has met in open conference almost regularly, where the people chose their leaders, changed their policies and set themselves targets from year to year.

If the people who did this were only one section of the African people, there possibly would be a case for the charge that the ANC leadership is divorced from the African by westernisation. The fact is that the ANC is representative of all sections of African opinion. Since 1912 it has had chiefs, intellectuals, businessmen, peasants and workers all united by their hatred of race oppression. I do not think it has very many chiefs today—simply because the government does not want its stooges to attend Congress meetings.

Confidence

The reason why all the African people have confidence in the leadership of the educated man is that he understands the ways of the White men and their strong and weak points. When he votes for them, it is because he thinks they are best able to deal with the White man.

The insult to the self-respect of the African people would seem to come from the apartheid side. People on the government side do not recognise the African's right to choose for himself his leaders. They want him to follow the tribal chiefs who cringe before the native commissioners. Much of the troubles of our and rise from the fact that the men of apartheid and other race supremacists do not recognise the African's right to determine his own life. They must tell him who his leaders must be; they must tell what ideas to have in his mind. They must tell him what sort of life is good for him.

The professor in question expressed this mentality clearly in his condemnation of what he styles westernisation. Now let's get a few things about this thing.

It is the White man who came with westernisation in the form of an industrial economy, Christian values and parliamentary democracy. He came also with the vices which go with these things. All these are integral parts of the process of "westernisation." If the African is to be freed from this "evil" he must not work in the mines, the farms, in industrial concerns or in commerce; he must not even be employed in White homes because all this is part of westernisation. He must go farther. He must reject Christian values and reject Christianity as the White man's religion. He must want to have nothing to do with democracy or government by consent. For him it must be the dictatorship of the tribe.

DRC

I do not think that the apartheid farmers want to do away with African just now. Nor do the Afrikaner housewives. I would be shocked if the Dutch Reformed Church, which will soon avenge Dingane's death by building a church on the site where Piet Retief was executed for his treasonable attempts to encircle the Zulu capital, openly told the African that Christianity and its values are no good for him.

The point I am driving at is that we get too much double-talk from the men of apartheid. They hate what they call barbarism; they claim to be in Africa to uphold the civilised way of living. In another breath they are against the African acquiring civilised standards of living. It makes so little sense.

The clear fact which emerges from all this is that the men of

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

apartheid are committed to an ideology which functions only as a negative influence and whose set purpose is to narrow down the area within which the African be free to make the best use possible of his life. In other words, apartheid has set itself the goal of opposing the most fundamental urge in the human being: the urge to live.

Contradictory

Because it does this it resorts to contradictory and make-shift defences of itself which make little sense to any thoughtful man.

What we need is that the men and women who love liberty should stand together against apartheid and pool their resources in a massive front which would sweep away all the hypocrisy and muddleheadedness with which this country is cursed at the moment.

Zoning Of Indians "An Outrage"

GRAVE concern at recent Group Areas proclamations in Pretoria and Durban is expressed in a statement by Mr. J. Brink, chairman of the Pretoria branch of the Liberal Party.

Mr. Brink said: "We have always considered the Group Areas Act to be an instrument of brutal oppression; we wish now to renew our expression of disapproval by attacking the Act's latest applications. We wish, moreover, to extend our fullest sympathy to all those of our fellow-countrymen who are suffering or threatened under the new proclamations.

"In particular, we regard the provisions affecting South Africans of Indian descent in Pretoria and Durban as inhuman to a degree which staggers the civilised concience and as an outrage to all generally acceptable religious and humanitarian principles. As a result of the proclamations, thousands of these people are faced with the prospect of total ruin and starvation for themselves and their children.

"Having carefully investigated the situation, the Liberal Party is satisfied that extreme hardship is already being suffered by most of these small traders. The long-term credit from wholesalers on which they depend in a hand-to-mouth existence, is being steadily curtailed in the knowledge that their businesses will shortly be exterminated under the Group Areas proclamations.

"In this way the turn comes for eviction under the proclamations, one, three or seven years hence, there will be nothing left to evict. By then insolvency will have extinguished them, and the country, and welfare organisations, will be burdened with several thousand additional urban indigents.

"By an administrative stroke inspired surely by a monstrous ill-will, their means of livelihood is to be snatched from them and they will be placed in a position of refugees in the country of their birth; the country, furthermore, which gave birth to their fathers and grandfathers."

Pretoria Professor Attacks African Leaders

TO recognise Westernised Africans in South Africa as the leaders of the Africans was to insult the dignity of the Africans as a whole, said Professor A. B. du Preez, of Pretoria University, a meeting of the Pretoria Political Study Group last night.

Addressing them on "Separate Universities and Bantu Leadership," he said that the so-called leaders of the Africans, the African National Congress, were nothing more than self styled leaders and agitators who were out for self-interest and were irresponsible.

These Westernised Africans, he said, had become estranged from their own language and traditions. There could never be any real leaders among the Africans until they had their own separate universities

"If the Africans had true and responsible leaders the relationship between the races would be so much easier and effective and their development so much quicker," he said.

"Westernisation means denationalisation and such Africans will lose the faith of their own people who regard them as enemies and traitors," he said.—Sapa.

Naude In Lunch Without Apartheid

NEW DELHI.

FOREIGN MINISTRY sources in New Delhi said this week that the invitation to the South African Finance Minister, Mr. J. F. Naude, to lunch with the Indian Prime Minister, Mr. Jawaharlal Nehru, was "purely a courtesy and goodwill gesture" and there were no plans for discussions.

But interest has been aroused in New Delhi for two reasons. Firstly, the absence of diplomatic relations between India and South Africa, and secondly Mr Naude's statement to the Press here that he had not planned to pay any formal calls on Indian officials while in New Delhi for the International Monetary Fund and World Bank meetings.

The British-owned newspaper "Statesman" headlined the meeting on its front page "Lunch Without Apartheid."

White Wholesalers Hard- Hit

(*Continued from front page*)

Another wholesaler agreed that the wholesale trade would be the first European trade to suffer disastrously if the Indians were moved, but said that in the long run European retailers would be hit too.

"Indians are very shrewd business men," he said, and they will eventually find a way of earning a living even in their own areas—provided they are not moved to separate towns.

"They will see to it that their shops will still attract Europeans perhaps through price cuts—even though the Whites have to travel some distance to get there.

"This would mean that trade would be drawn away from the European retail centres. The White wholesalers will be the first to suffer, but the White retailers will be hard hit later."

The Question

A lawyer told me that the Group Areas Act does not distinguish between business and residential premises. It provides for the removal of Indians (among others) from both types of premises in European zones.

What will the Government do now? That is the question being asked by many European businessmen. It cannot go forward against the Indian business men; it cannot stand still indefinitely.

Will it go back eventually and change, or do away with, the Group Areas Act in this respect?

More Money For IMF

DR PEN JACOBSON, Managing Director of the International Monetary Fund, has welcomed an American proposal to raise the fund's resources with increased quotas from the member countries.

At the opening session of the fund's annual meeting, he told the delegates of 61 member-nations that inflation had made the fund's resources considerably less than was envisaged at the time of the Bretton Woods Conference in 1944 when the Funds Articles of Agreement were framed.

It was doubtful, with the present expansion of world trade, whether the fund's resources were enough to enable it to perform its duties fully, Dr. Jacobsson continued. "It is a matter of great satisfaction that initiative has been taken with the Board of Governors to propose that the Executive Directors be asked promptly to consider the question of enlarging the resources of the fund by an increase in quotas," Dr. Jacobsson added.

Louw Friendly With Non-White Delegates

(*Continued from front page*)

week's lunch for commonwealth delegates and Pakistan.

Other points made by Pencenis are:

The Ghana delegates are not "unwelcoming" to the South Africans "for reasons, it is thought, partly of politeness, partly of trade."

"There is as "very general" complaints in both White and non-White Commonwealth circles about Britain's lack of frankness."

As an example of this, the writer quotes a non-White delegate as complaining: "If only they would admit to us that Britain votes for South Africa because she does not want the United Nations looking into Central Africa—instead of talking hypocrisy to us as if we were nincompoops."

Kashmir Princess

The complete story, in a beautifully bound volume with illustrations of the "Kashmir Princess" is now available at our office. Price 25/-. We have only a limited number, so send for your copy without delay to:

"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban,
Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Gandhi, 'Indian Opinion', And Freedom

By GEORGE HENDRICK In "Gandhi Marg"

(Concluded from last week)

THREE weeks later, however, under the heading "The Bright Side of the Picture", 'Indian Opinion' noted that people emigrated to the colonies 'to better their position—to be wealthier, happier, and stronger...Such being the condition and such being the only aim for the time being, the members of the European community are slow, if not absolutely unwilling, to tolerate any competition with them in the same department of life in which they may be engaged and that, to our mind, is the key to the whole situation.' Undoubtedly, lack of freedom in an atmosphere which allowed freedom for one group—the European—magnified the misery of the Indians.

Gandhi was, at first, optimistic concerning the solution to the problem. Although tensions might not cease in his own lifetime, "Indian Opinion" noted, 'we have every reason to be hopeful as to the future, and to think that as the European community grows older the awkward corners would be rubbed out, and that the different members of the imperial family in South Africa would be able to live in perfect peace in the near future.'

The early years of Gandhi's association with "Indian Opinion" demonstrated his own optimism; the paper is filled with accounts of the Indian law cases he pleaded in court, copies of letters to public officials explaining the Indian position, and letters to South African newspapers correcting mistaken ideas about Indians. Gandhi's persuasive techniques were effectively presented, but Europeans were not to be swayed by reason. Even though his persuasive words were not enough to change European attitude in South Africa, they are an important body of Gandhi writings and would otherwise be virtually lost had not "Indian Opinion" reprinted them.

"Indian Opinion" changed just as Gandhi changed. His reading of Ruskin's "Unto this Last" hastened change in both. After reading Ruskin's work, Gandhi determined to change his life 'in accordance with the ideals of the book'. He understood the volume to teach 'that the good of the individual is contained in the good of all; that a lawyer's work has the same value as the barber's, inasmuch as all have the same right of earning their livelihood from their work; that a life of labour, i.e., the life of the tiller of the soil and the handicraftsman, is the life worth living.' Gandhi then made tremendous changes, as a resul of his reading of Ruskin, in "Indian Opinion". The journal noted on 24th December 1904: 'If a piece of ground sufficiently large and far away from the bustle of the town could be secured, for housing the plant and machinery, each one of the workers could have his plot of land on which he could live. This would simplify the question of living under sanitary and healthy conditions, without heavy expenses.

'The workers could receive per month an advance sufficient to cover necessary expenses, and the whole profits could be divided amongst th m at the end of the year. The management would thus be saved the necessity of having to find a large sum of money from week to week...

'Living under such conditions and amid the beautiful surroundings which have given Natal the name of the Garden Colony, the workers could live a more simple and natural life, and the ideas of Ruskin and Tolstoi combined with strict business principles.' The press of "Indian Opinion" was moved to Phoenix and the Ruskinian principles noted above were adopted.

Prime Minister Nehru has written about Gandhi's 'tremendous conversion' in South Africa which 'altered his whole outlook on life'. Although "Indian Opinion" does not contain intimate personal reflections of Gandhi, the journal does contain the comments about writers and ideas that influenced him. Quotations and references to Thoreau, Emerson, Ruskin, Tolstoi and other literary figures indicate much about the literary sources for Satyagraha. Gandhi did not read widely, but when he accepted a principle, he believed in putting it into practice. In one way or another, the European writers who most influenced Gandhi dealt with the physical or spiritual freedom of man.

Perhaps the most intriguing sections of "Indian Opinion", however, deal with the beginning of Satyagraha. Although Gandhi recalled with great skill in "Satyagraha in South Africa" the beginning of the movement, the immediacy of reading week by week the developments, as Satyagraha was first launched and then tried and re-tried in South Africa makes the impact of the revolutionary movement even more powerful.

The newly-organised Transvaal government passed an Asian Registration Act in March of 1907, to take effect on 21st July 1907. The Act demanded that Asiatics give their thumb print for registration. Gandhi in an eloquent plea for passive resistance (a term which he grew to dislike because of its connotations of weakness) in a letter to the "Rand Daily Mail" wrote: 'Is it sentiment, if I, as a father, would prefer to be shot down before I see my eight-year-old boy being subjected to the tyrannical methods of having to give his digit impression, separately, and then simultaneously, before an Officer whom he may never have seen in his lifetime, and for no crime of his own?...Lord Elgin may certainly, sitting in his cushioned chair, see no distinction between "making a mark with the thumb instead of with the pen", but I know that he belongs to that nation which would rise in rebellion... to resent an attack on personal liberty...' This letter of 6th July 1907 is typical of the pleas for tolerance and understanding which Gandhi continued to make in "Indian Opinion" until he left South Africa for India, and which of course he was to use in India also. Eventually the 'racial taint' of the restrictive laws was removed.

Gandhi emphasised that Satyagraha was a 'struggle for human liberty, and although the final settlement in 1914 left much to be desired, 'undue restraint on trade', 'travel restrictions', 'prohibition as to holding landed property in the Transvaal', and other restrictions were removed. Gandhi was certain that Satyagraha as a method had been proven. 'It is a force which', he wrote, 'if it became universal, would revolutionise social ideals and do away with despotisms and the ever-growing militarism under which the nations of the west are groaning and are being almost crushed to death, and which fairly promises to overwhem even the nations of the east.'

Dr. Webb in "The Great Frontier" mentions the efforts made to conquer and exploit the under-developed lands of the world, and it seems that the Europeans in South Africa were exploiting both land and people. Gandhi partially re-opened the frontier for Indians; they were gratned partial economic, social and political freedom. Gandhi may have only partially re-opened the frontier, but in his efforts he did perfect a non-violent, non-co-operation method for attempting to gain freedom.

"Indian Opinion" is the best source for an intensive study of the development of Satyagraha.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade,
38 Market Street,
Cor. Diagonal & Market Sts.
Johannesburg. 'Phone 33-1654.

Cable & Tel. Add. HARGVAN. Phone 29368

P. Hargovan & Co.

(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12 6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

London Letter

(From Our Own Correspondent)

* * *

3rd October, 1958

Nigerian Constitutional Conference Faces Big Problems

THE Nigerian Constitutional Conference met again on September 29 to begin talks which will last three weeks. The background to these talks is the virtually unanimous demand from all parties in the colony for independence in 1960, and fundamental differences between the three main leaders of the Nigerian people as to how the new country's constitution should be drawn up.

The essential problem was put in a "Manchester Guardian" on 27th September as follows:—

"Many Nigerians have a sense that, under the surface of Nigerian nationalism, tribalism is still uncomfortably full of life, that it may result in the oppression of smaller tribes by larger.....At present there is enough of the 'British presence' to put some check on this reactionary force. What will happen when this restraint goes?" The two solutions suggested are a strong central Federal Government, which it is hoped will safeguard the interests of minorities; and increasing the numbers of autonomous regions to six from the prerent three, thus making the regions more homogenous from a tribal standpoint. The former course was advanced on primarily "practical" grounds by the Minorities Commission: the latter is most strongly advocated by Chief Awolowo, the Prime Minister of the Western Region. Chief Awolowo, who has also championed the cause of the woman's vote, which is strongly opposed by the Muslim controlled rulers of the Northern Region, under the Sardouna of Sokoto, declared on 22nd September: 'The minority ethnical groups in Nigeria entertain fears which have been recognised by the Minorities Commission...As long as millions of Nigerians live in constant fear of their fellow citizens, so long will the Federation of Nigeria be in danger of disintegration. To ensure lasting unity and harmony among the peoples o; Nigeria my party has ceacelessly advocated the creation of three new states or regions in Nigeria before the attainment of independence on April 2nd, 1960 The creation of these states will in no way detract from the unity of Nigeria: it will strengthen it."

"Another problem which the Conference will have to face is how to settle any difficulties which are outstanding at the end of the three weeks. Dr. Azikewe, Premier of the Eastern Region favours the decision on these points being left to the Government of the newly-independent state after April 1960. Chief Awolowo, fearing it seems, the immense power which the relatively undemocratic North will have in the new Federal Government, insists that all outstanding issues must be cleared before independence.

All these discussions are played against the backcloth of a Nigeria which is more varied in make-up than most of us realise. As Mr. Rotimi Williams, Dr. Awolowo's Attorney-General put it, in a letter to the 'Manchester Guardian' on October 2nd: "The difference between the man in the street in Dublin and the man in the street of London is absolutely insignificant when compared with the man in the street in Ibadan (Western Nigeria) and the man in the street in Benin (also Western Nigeria). In the one case, the two men in the street will speak the same language, worship the same God, and have, broadly speaking, the same culture; whereas in the other case, they do not understand each other's language, they have vastly different religions and completely different cultures. The same thing is true in regard to the various ethnic groups within the territories of each of the existing regions of Nigeria."

Nigeria's desire for independence cannot wait long, and it is to be hoped that the present conference will do something fundamental towards ensuring that when freedom comes it comes in peace and not conflict.

Rhodesian Mineworkers Give Up Fight For Lewis

In July we referred to the barriers which the Governments of Central and East Africa appear to be putting up against the entry of liberal men and women from America and Europe. In particular we instanced the case of Mr. Albert Lewis, a British trades-unionist who had been appointed as secretary to the Northern Rhodesia Mineworkers' Union. The trades union movement internationally was fighting the case, particularly in regard to what appeared to be false private accusations of Mr. Lewis having been a Communist. The Union itself was also continuing to make representations to the Governor. Now we hear that Mr. Jack Purvis, the Union's president, who has been acting general secretary since Mr. Lewis arrival was prevented, has been appointed as General Secretary. This would seem to indicate that the Government has won this sordid little battle, and that the mineworkers have decided the struggle cannot be continued. The Northern Rhodesian Government, however, must not be surprised if some of us do not take its affirmations of a belief in democracy seriously.

Ghana Opposition Party Curbed

Mr. Edusie, the unpleasant Ministerlof the Interior in Ghana, has again been up to his tricks. This time he has banned the Ghana Opposition United Party from holding public rallies anywhere in the country. He declared at a Government party rally on September 25th that this was because of the Opposition's threat to boycott the forthcoming regional assembly elections—a boycott the Opposition threaten because, they allege, the Government has failed to ptovide a scitable method of checking malpractices. The truth of the matter is rather hidden, but it is difficult to see what Mr. Edusie will achieve by his ban but ill-will.

Indian Trade Delegation In Nigeria

A four-man delegation of the Engineering Exports Promotion Council of India has arrived in Lagos to explore the possibilities of exporting Indian engineering goods.

The leader of the delegation, Mr. C R. Bondre, speaking shortly after their arrival, said that the Council wished to export products like engines, agricultural implements, textile and sugar making machinsry. Mr. Bondre said that they realised that trade could not be a one-way traffic; there must be an interchange of commodities. Although India was not a cocoa consuming country, Indians were interested in buying cocoa and other Nigerian produce.

DEWALI GREETING CARDS

Ref. No.			
101	Film Star Printed Cards	3/-	Dozen
102	Film Star Printed Cards Large	6/-	"
103	Film Star Folder Cards Medium	9/-	"
104	Film Star Folder Medium Cards Tinted	12/-	"
105	Film Star Folder 3 x 4 Cards Plain	15/-	"
106	Film Star Folder 3 x 4 Cards Tinted	24/-	"
107	Film Star Post Cards Plain	15/-	"
108	Film Star Post Cards Tinted	21/-	"
109	Religious Folder Cards Medium Plain	9/-	"
110	Religious Folder Cards Medium Tinted	12/-	"
111	Religious Folder Cards 3 x 4 Plain	15/-	"
112	Religious Folder Cards 3 x 4 Tinted	24/-	"
113	Floral Series	18/-	"
114	Floral Series	24/-	"
115	Floral Series	27/-	"
116	Floral Series	34/-	"
117	Floral Series Perfumed	36/-	"
118	Dewali Greeting Cheque Book	2/-	Each
119	Dewali Greeting Hankies	1/10	Each

ORDER NOW. POSTAGE FREE. C.O.D. 2/- EXTRA

Obtainable at Our Only Address:

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 29488 286 GREY ST., DURBAN. P.O. Box 2037

(Opposite Corner Shah Jehan Cinema)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Foreign Nationals In Delhi

THERE has been a phenomenal rise in the number of foreign nationals in Delhi. And contrary to the common belief the majority of them are business men and not just tourists.

When independence was achieved in 1947, the city could hardly be described as a cosmopolitan one. But during the decade that followed the number rose from 160 to 3,589.

These figures exclude the nationals of Commonwealth countries, Pakistanis and others who hold diplomatic passports.

Foreign nationals registered during the first eight months of the current year already number 2,682. It is expected that the figure for 1958 will even exceed that of the last year as the tourist season is yet to begin.

Besides, three international conferences are marked for the current year and many people from foreign countries are expected to visit the "India-1958 Exhibition due to open in a few days.

Statistics collected about foreign nationals reveal interesting features. In 1947, there were only three Russians in Delhi as compared with 345 in 1957. There were no Japanese in 1947 and 1948, but 212 of them were registered last year. During the decade, the number of Americans rose from 46 to 1,196, Germans from three to 353, French from 12 to 144 and Chinese from eight to 106.

Visitors are coming from more and more countries Many African students on the rolls of Delhi University have added to the cosmopolitan character of the city, which is considered as one of the world's five most important Capitals.

It is difficult to assess the number of Commonwealth nationals since they do not have to register themselves in Delhi. But the system is a little different with regard to Pakistanis, which makes it possible to say that there are nearly 8,000 of them in the city.

Indian Textile Delegation Begins Tour Of Uganda

A DELEGATION sponsored by India's Cotton Textile Export Promotion Council arrived in East Africa and began its tour of Uganda on September 29.

It is to meet the Ministers for Commerce And Industry in the three territories, hold discussions with Chambers of Commerce and visit business houses dealing in imported textiles.

The three members of the delegation led by Mr. Chinoobhai C. Javeri arrived by air in Nairobi on Monday and were met by the President of the Federation of Chamber of Commerce and Industry, Mr. D. P. Chandaria and Mr. C. P. Philipose, overseas officer of the Textile Export Promotion Council, who has his office at Mombasa. They were then entertained to lunch by Mr. Chandaria and left by air for Entebbe.

In Uganda, besides meeting the Minister, Mr. Handley Bird and other officials and business men, the delegation will visit Jinja and see the textile mill there.

British East Africa has always been considered a traditional market for Indian textiles. Imports from India in the post-war years have formed on an average 60% to 70% of East Africa's total imports of cotton textiles.

Cheapness of the Indian fabrics and their good quality have been the main factors responsible for the popularity of Indian goods.

Indian Professor On Tour Of Nigeria

DR. Shanti Narayan Varma of the University of Delhi, has arrived in Enugu on a short visit to the Eastern Region of Nigeria. He spent earlier some time at Lagos.

Dr. Varma, who a few years ago organised the Department of African Studies at the University of Delhi, is on a West African tour which he commenced from Darkar, Senegal, several weeks ago. He visited French West African Territories and entered Lagos by road from Port Novo, French Dahomey.

Dr. Varma's visit to West Africa is to establish contacts for the purpose of getting documentary materials for teaching at the University of Delhi and also to meet local people through whom information could be obtained.

"Our One Wish Is That You Should Remain Independent," Says Nehru To Bhutanese

PARO (Bhutan).

MR. NEHRU has told the people of Bhutan that India's only desire was that Bhutan should remain an independent country, pursuing its own road to progress.

At a public meeting he said: "Some may think that since India is a great and powerful country and Bhutan a small one, we wish to exercise pressure on it. It is therefore essential that I make clear to you that our only wish is that you should remain an independent country, choosing your own way of life and taking the path to progress according to your own will.

"At the same time we should live with mutual goodwill. We are members of the same Himalayan family and should live as friendly neighbours, helping each other. The freedom of both Bhutan and India should be safeguarded so that none from outside can do any harm to us.

The Prime Minister received a great welcome on his arrival in Paro on a six-day visit at the invitation of the Maharaja of Bhutan.

The first leader of a foreign Government to visit this remote Himalayan Kingdom, Mr. Nehru entered Paro amid colourful pageantry. He was received by the 29-year-old Maharaja Jigmi Dorji Wangchuk, Maharani Kesang Dorji and the Dowager Maharani.

New Commissioner In Mauritius

Mr. Jagan Nath Dhamija has been appointed Commissioner for India in Mauritius. Born in 1913 and educated at Cambridge and Lincoln's Inn, he joined the Foreign Service in 1949 and served as First Secretary in the High Commission of India in Canada. Then he returned to the External Affairs Ministry.

Ambassador To Morocco

Mr Ramchundar Goburdhun, at present Director of the External Publicity Division, has been appointed Ambassador of India to Morocco. He served as Charge d'Affaires at the Embassy of India, Prague in 1956 and then as First Secretary in the Embassy of India in Peking. He worked as Counsellor at the Embassy of India in Paris from 1955 to 1958.

Phone 835-6786 P. O. Box 1549.
MASTER BROS.
(PTY) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

Eminent Americans—J. T. Sunderland	7	6
Christian Missions—M. K. Gandhi	5	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
A Discipline For Non-Violence—R. B. Gregg	1	6
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Sarvodaya—M. K. Gandhi	5	8
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	6
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2	8

Obtainable from:
"INDIAN OPINION,"
P. Bag. Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Violence In Karachi As Crowds Defy Ban

THE police fired scores of tear-gas shells to disperse crowds of twenty thousand Muslim League sympathisers who had gathered to welcome the League President at the Cantonment Railway Station on September 23 in defiance of a ban on the assembly of more than four persons.

The prohibitory order promulgated barely three-hours before the arrival of the League President, is seen as part of the security measures taken by the Government as the Muslim League working committee is meeting in Karachi on the 24th in an emergency session to consider the Noon Government's decision to ban volunteer organisations of political parties.

A ninty minute clash between the police and the defiant crowd which hurled stones and shoes at the police and the sporadic outburst of violence in the different parts of the city later have inevitably caused a great uneasiness and tension in Karachi.

Bid To Destroy Gandhiji's Statue

An attempt to break the statue of Mahatma Gandhi at the crossing of Chowringhee and Park Streets, one of the busiest thoroughfares of Calcutta, was made by some persons on September 24. The miscreants were armed wit iron rods.

Devi Prasad Rai Choudhury, the eminent sculptor who modelled the statue, was present at the site while rowdies were making attempts to damage it.

Five persons have been arrested in this connection.

The statue made of bronze, is eleven feet high and is being installed on the same pedestal where some time back there was a statue of Lord Outram.

About three months ago there had been some agitation by a section of people who demanded that the place should be used for installing Netaji Subhas Chandra Bose's statue. A satyagraha movement was launched in this connection.

The statue of Mahatma Gandhi was unveiled on October 2, the birthday of Mahatma Gandhi.

Extensive Oil Basin Penetrated At Lunej

It is practically certain now, despite a near complete black-out of official news the Soviet and Indian drillers at Lunej, near Cambay, have penetrated an extensive oil basin which is commercially exploitable.

The Gas seepages in Baroda and in the areas to the east and the west of the gulf of Cambay indicate a fairly widespread oil basin.

The next six months will provide a definite indication of the extent of the oil basin.

It is now established that the Lunej oil well is of the "gusher" type which has been found mostly in the Caucasus region in the Soviet Union.

Some twenty-two Russians, working at the drilling site went wild with delight when oil gushed out of the well on September 21. Sample of the oil is being analysed and submitted to "electro-logging tests."

Security regulations at the site have been intensified and identity cards have been issued to about 200 workers engaged there.

President Nasser's Proposed Visit To India

In recent diplomatic exchanges, Cairo has told New Delhi that President Nasser might visit India late in December this year, according to informed sources.

A schedule of the Egyptian President's visit is being drawn up in New Delhi.

Japan To Give India More Credit

Japan would give India a further 10 million dollar (£3,750,000, credit to help her maintain a sufficient currency reserve, Mr. Eisako Sato, the Japanese Finance Minister said on October 5.

Japan was willing to extend all possible assistance to India to stimulate her economy, he said.

Mr. Sato was carrying a personal message from Japanese Premier, Mr. Kishi to Mr Nehru

The question of setting up a bank on the lines of the world band to help capital formation in Asian countries would be discussed at the New Delhi conference, Mr. Sato added.—Sapa-Asso. Press.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated. Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK.

Released by the Government of India

Priced £5—5—0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. — P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET, DURBAN.

B·I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

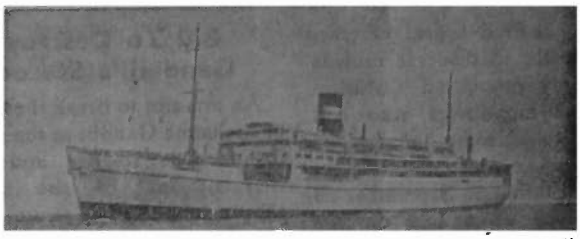

S.S. Karanja due 29th October 1958.
Sails for Bombay via Karachi on 4th Nov. 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92—0—0
Second "	"	"	"	£60—15—0
Third "	"	"	"	£31—10—0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons (Pty.,) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.

Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

THE

QUEENSLAND INSURANCE

COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - TELEPHONES 47453 & 47888.

Printed and published by Mrs Sushila Gandhi at the International Printing Press (Phoenix), Private Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

No. 39—Vol.-LVI.
Friday,
10th October, 1958
Registered at the G.P.O. as a Newspaper
Price 4d.

INDIAN OPINION
ઈન્ડિયન
ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

*
આપણી અને પરમાત્માની વચ્ચે જે કોઈ અંતરાય હોય, તો તે આપણા પોતાના અહંકારનો છે.
—બ્રહ્મચારી વિષ્ણુ પ્રકાશજી.
*

પુસ્તક ૫૬ મું—અંક ૩૯ | તા. ૧૦ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૮. | છુટક નકલ પૈ. ૪

ટ્રાંસવાલમાં ગ્રૂપ એરીયાઝથી ગોરા વેપારીઓને થતું નુકશાન

"સન્ડે એકસપ્રેસ"ના ખબર પત્રી, રેગ રૂડોલ્ફ એક લેખમાં લખે છે કે, ટ્રાંસવાલમાં હાલ ગ્રૂપ એરીયાઝની કામ બંધ પડી ગયું છે, અને સરકાર પોતાની ગુંચવણમાંથી નીકળવાનો રસ્તો સોધી રહી છે.

નેહાનીસબર્ગના એક ગોરા વેપારીએ રેગ રૂડોલ્ફને કહ્યું હતું કે, સરકાર સામે જે કોયડો આજે ઉભો થયો છે તે એકજ વસ્તુને લીધે છે. આજે હીંદી રીટેલ વેપારીઓ, ગોરા હોલસેલ વેપારીઓના લગભગ ૫૦ ટકા ખરીદનાર છે. જો આ બધાં હીંદી વેપારીઓને એક સામટા યુરોપીયન લત્તામાંથી કાઢી નાખવામાં આવે, અને એમને હીંદી લત્તામાં મુકવામાં આવે જ્યાં એમને પોતાના લોકો માંજ વેપાર કરવો પડશે તો એમની આવક સાવ બંધ થઈ જશે. આજે લગભગ ૯૦ ટકા હીંદી વેપારીઓ ગોરા લત્તાઓમાં છે.

આનો અર્થ એવો થશે કે, હીંદી વેપારીઓ ગોરા હોલસેલરઝ સાથે પોતાનો વેપાર બંધ કરી દેશે, અને ગોરા હોલસેલરઝની વાર્ષીક આવક હજારો પાઉંડ ઘટી જશે. મોટા ગોરા વેપારીઓ માટે આવું નુકશાન ઘણું વધારે પડતું કહેવાય અને નાના વેપારીઓને તો કદાચ પોતાનો વેપાર બંધ કરવો પડે. આને પરિણામે ઘણા ગોરા કામ ગારોની નોકરીઓ પણ જશે, અને બધા ક્ષેત્રમાં તેની અસર જણાશે. દક્ષિણ આફ્રિકા ની આર્થીક સ્થીતીમાં પણ બહુ જ નુકશાન પહોંચવાનો સંભવ છે. આ બધું સરકારના ધ્યાન માં આવ્યું છે. હાલ થોડા જ હીંદી લત્તાઓને ગોરાઓ માટે નકી કરવવામાં આવ્યા છે, અને નેહાનીસબર્ગમાં ઘણા જ ઓછા ભાગોને જાહેર કરવામાં આવ્યા છે, અને જ્યાં ગ્રૂપ એરીયાઝનું જાહેરનામું લાગુ પડે છે ત્યાંના હીંદી વેપારીઓને એવી જગ્યાઓમાં થોડાક વખત રહેવાની પરમીટો આપવામાં આવી છે. કદાચ આ પરમીટો વધુ લાંબા સમય માટે મળે પણ આ વસ્તુ પણ કાયમ નહીં રખાય કારણ કે તેને લીધે વેપારમાં નુકશાન પહોંચે છે. આજે જે પરમીટો આપવામાં આવે છે તે ટુંકી મુદત માટે જ હોય છે, અને એને લઈ ને, ગોરા હોલસેલ વેપારીઓ, ઉધાર માલ આપતાં અંકોચાય છે. તેઓ એજ બીકમાં રહે છે કે ગમે ત્યારે એમનાં હીંદ ઘરાકો, ગ્રૂપ એરીયાઝના કાયદાને અંગે પાયમાલ થઈ જશે. આ જોતા આ બધી ચીજો બહુજ અરચાલ છે, અને લાંબો વખત રહી શકે એમ નથી.

બીન હોલસેલરનુ પણ કહેવું છે કે હોલસેલ વેપારીઓ, સૌથી પહેલા નુકશાનમાં આવશે, પણ ધીમે ધીમે; બધા જ ગોરા વેપારીઓને અને રીટેલરસને નુકશાન પહોંસશે. એનું કહેવું છે કે હીંદીઓ બહુજ હુશીયાર વેપારીઓ છે, અને પોતાના લત્તા માં ધીમે ધીમે પોતાનો વેપાર જમાવશે. કદાચ એમના ઓછા ભાવોને અંગે ગરીબ ગોરા વર્ગ પણ, એમની પાસે જતો થશે.

એક વકીલનું કહેવું છે કે ગ્રૂપ એરીયાઝના કાયદામાં, વેપારી લત્તામાં અને રહેવાના લત્તામાં ફરક નથી બન્ને જગ્યા એ કાયદો પુરી રીતે લાગુ પડે છે. ગ્રૂપ એરીયાઝનો કાયદો એટલું જ કહે છે કે, ગમે તે ગોરા લત્તામાંથી બીન-ગોરાઓએ નીકળી જવું પડશે.

ઘણા ગોરા વેપારીઓ હવે ચિંતામાં પડી ગયા છે, અને તેઓ વીચાર કરે છે કે હવે સરકાર શું કરશે? તેઓ આ

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૬૮૬)

દક્ષિણ આફ્રિકામાં ઘાનાના એલચી વિષે ખાનગી વાટાઘાટો

દક્ષિણ આફ્રિકાના પરદેશ ખાતાના મંત્રી, મી. એરીક લો, જેઓ હાલ યુનોમાં છે, તેઓ ઘાનાના પ્રતિનિધિ સાથે, યુનીયનમાં ઘાનાના એલચીને મોકલવા બાબત ખાનગી વાતચીત કરવાની આશા રાખે છે.

યુનોમાં દક્ષિણ આફ્રિકા પાછું દાખલ થયું તે બાબત માં બોલતાં મી. લો એ જણાવ્યું હતું કે એમનું માનવું છે કે, યુનોની કારકીર્દીમાં સામેલ થવા નો આજ સારો મોકો છે, અને હવેથી દક્ષિણ આફ્રિકા યુનોની બધી બાબતોમાં ભાગ લેશે. મી. લોએ પોતાના આ પગલાનું કારણ એ આપ્યું હતું કે, યુનો ના ઘણા સભ્યો તરફથી, દક્ષિણ આફ્રિકા તરફ વધુ મૈત્રી બતાવવામાં આવી હતી, એટલા માટે દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારને યુનો માં ફરી દાખલ થવાનું યોગ્ય લાગ્યું છે.

આનંદમય સત્ય

આજ કાલ ઘણા લોકો બોલી નાખે છે કે ધર્મ સાથે રાજકારણને કશો સંબંધ નથી, સામાજીક જીવનને વ્યક્તિગત જીવન સાથે કશો સંબંધ નથી અને એવી બીજી વાતો કરે છે. આનો અર્થ એ છે કે જીવન ના દરેક પાસાને આપણે બીજા પાસાંથી ભિન્ન માનીએ છીએ. પણ એક અંગની બીજા અંગ પર શી અસર થાય છે, તે આપણે જોતા નથી.

આપણી સંસ્કૃતિ એથી ઉલટું કહે છે. માણસના શરીરને એના મનથી જુદું ન પાડી શકાય. મન સ્વસ્થ હોય તો જ શરીર સ્વસ્થ હોય અને શરીર સ્વસ્થ હોય તો જ મન પણ સ્વસ્થ હોય. શુદ્ધ ખોરાક સિવાય શરીર કે મન સ્વસ્થ ન રહી શકે. વ્યક્તિ સ્વસ્થ ન હોય તો વ્યક્તિઓનો સમુહ એટલે કે સમાજ પણ સ્વસ્થ ન હોઈ શકે. સ્વસ્થતા ચિત્તની, શરીરની અને કર્મની પણ હોવી જોઈએ.

આ દ્રષ્ટિએ જીવનનાં બધાં પાસાં, વિચારો અને ગુણોના સત્ત્વ, રજ, તમ એમ ત્રણ ભાગ પાડવામાં આવ્યા છે. આ ત્રણ ગુણોમાંથી જે માણસમાં જે ગુણની વિશેષતા હોય, જે જાતના સમાજ કે કામમાં તેની શ્રદ્ધા હોય તે મુજબ તેને સાત્વિક, રાજસી કહેવામાં આવે છે.

આમ ખોરાક, શરીર, સ્વાસ્થ્ય, માનસિક સ્થિતિ અને વિચારની પવિત્રતાનો એક બીજા સાથે એવો સંબંધ છે કે તેમની એક બીજા પર અસર થયા વગર રહેતી નથી. તામસી ખોરાક ખાઈને સાત્વિક પ્રવૃત્તિ કરવી અશક્ય નહીં તો મુશ્કેલ છે. એ જ રીતે રાજસી શરીરથી તામસી અથવા સાત્વિક કર્મ થવું મુશ્કેલ છે. આથી આપણા શાસ્ત્રો મુજબ જીવન માં આ હારવિહારનો સમન્વય કરવામાં આવ્યો છે, અને તેથી કરીને મનુષ્ય પોતાનું પરમ લક્ષ્ય પ્રાપ્ત કરી શકે છે. આપણી સંસ્કૃતિ એવી રચાઈ છે કે તેમાંથી આનંદમય સત્ય નીકળે છે.—રાજેન્દ્રપ્રસાદ.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૦ ઓકટોબર, ૧૯૫૮.

દક્ષિણ આફ્રિકાની ખરાબ ટેવો

એમ જણાય છે કે જ્યારે પણ કોઈ એવી ચર્ચા યુનોમાં થાય કે જે, આપણા દેશના રાજકર્તાઓને પસંદ નહીં પડે ત્યારે, દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રતિનિધી ચર્ચામાંથી ઉઠીને ચાલતા થઇ જવાની પ્રથા થઇ ગઈ છે. આ એક બહુજ ખરાબ ટેવ છે, જેથી આપણા દેશનું નામ પરદેશમાં બહુ ઉજ્જવળ થતું નથી.

એક વસ્તુ તરફ અમે ધ્યાન ખેંચવા ઈચ્છીએ છીએ. જ્યારે મી. લોઝે યુનોમાં ફરી હાજર રહેવાનું નકકી કર્યું ત્યારે એમને એમ કહ્યું હતું કે, એમને એટલા માટે આ પગલું લીધું હતું કે, એમને યુનોમાં દક્ષિણ આફ્રિકા તરફ વધુ મૈત્રી જણાઈ. ઘણા દક્ષિણ આફ્રિનોને એ વસ્તુ ગમી કે યુનીયનની સરકાર, આખરે યુનોમાં ભાગ લેશે. પણ હજુ તો મી. લોઝ ન્યુ યોર્ક પહોંચ્યાં ત્યાં જ આપણે સાંભળવા મળે છે કે, ઈલાયદાપણાના સવાલ ઉપર તેઓ ફરી એક ખરાબ રીતે ઉચ્છરેલા બાળકની જેમ રીસાવવાની ધમકીઓ આપવા માંડયા છે.

આનાથી ખરો સવાલ એ ઉભો થાય છે કે પરદેશ ખાતાના મંત્રી મી લોઝે પોતાનો મત ફેરવવાનું ખરૂ કારણ આપ્યું હતું કે નહીં? જો એમને આપેલું કારણ ખરૂ હોય, તો તેઓને યુનાઈટેડ નેશન્સના ખરા મત વિષે ખોટી માહીતી મળી હોવી જોઇએ.

જે પણ કારણ હોય, આજે ફરી એકવાર દક્ષિણ આફ્રિકા મુખર્તા ભરેલું પગલું ભરવાથી, દુનીયાની નજરમાં વધુ નીચે ઉતરી ગયુ છે.

હિંદમાં નોડી

ઈપાના હેવાલો ઉપરથી જણાય છે કે, યુનીયનના નાણા મંત્રી મી. ટોમ નોડી, આ અઠવાડીયામાં હીંદના વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂ સાથે જમવાના છે. આ દેશ છોડયા પહેલા જ મી. નોડીને આમંત્રણ આપવામાં આવ્યું હતું, અને તેમને તે રાજી ખુશીથી સ્વિકાર્યું હતું. અમારે માનવું છે કે, મી. નોડીને મોકલીને, હાઈ બહુ જ સારૂ પગલું ભર્યું છે.

આ બનાવથી, આપણા દેશ અને હીંદ વચ્ચે જે ખરાબ સંબંધ છે, તે સુધરી નથી જવાનો પણ એ જોઇને સંતોષ થાય છે કે, એક ઈલાયદાપણાની સરકારના મંત્રી, એક બીજા રંગની વ્યકિત સાથે સભ્યતાથી વરતી શકે છે. પછી ભલે તે આ દેશની બહાર હોય.

અમે એમ પણ નથી માનતાં કે આ બધાથી રંગભેદના સવાલ ઉપર મી. નોડીના વિચારો બદલાઇ જશે, તે છતાં એ જાણી આનંદ થાય છે કે એમને એવા આપણામાં હાજરી આપી હતી, જ્યાં ઈલાયદાપણાના કોઈ પણ જાતના ચિન્હો જણાતા ન હતાં.

વિનોબાજી ગુજરાતમાં

"આ ભુમિ ગૈષ્ણવોની ભુમિ છે, આ ભુમિ પર આવેલું દ્વારકા આખા જગતમાં જાણીતું છે. હું ત્યાં જવાનો નથી છતાં હું ત્યાં ગયો હોઉ એવી તૃપ્તી તમને બધાંને જોઇને હું અનુભવું છું. મારી આગળ બેઠેલા તમે બધા ગૈષ્ણવજનો મને દર્શન આપી રહ્યા છે, એવો પણ મને અનુભવ થાય છે"—એમ આચાર્ય વિનોબાજી એ ગુજરાતની એમની પદયાત્રાના ત્રીજા દિવસે વ્યારા ખાતે સમસ્ત ગુજરાત તરફથી સ્વાગત માટે યોજાયલી ખાસ સભામાં બોલતાં જણાવ્યું હતું.

વિનોબાજીએ વધુમાં કહ્યું કે મનુષ્ય જન્મ મળે એ એક સદ્‌ભાગ્ય છે. મનુષ્યત્વનો મહીમા મોટો છે, પુર્ણ મનુષ્યત્વ પ્રાપ્તિ કરવા માટે હું પ્રયત્ન કરી રહ્યો છું. મરણ્યત્વ પ્રાપ્ત કરવા ઉપાધી રહીત થવાની જરૂર છે. હું ઉપાધી-રહીત થઇને તમારી પાસે આવ્યો છું. હું ગુજરાતી છું કે ભારતીય છું એવો ભાસ પણ મને થતો નથી હું તો માનવતાના ધર્મમાં આકૃત થયો છું.

ત્રણ સદ્‌ભાગ્યો

પોતાને વરેલાં ત્રણ સદ્‌ભાગ્ય વિશે બોલતાં એમણે કહ્યું કે મને મનુષ્યત્વ પ્રાપ્ત થયું એ માટે પ્રથમ સદ્‌ભાગ્ય એ પ્રાપ્તિ પછી મન મુક્તિની તાલાવેલી લાગી એ માટે બીજું સદ્‌ભાગ્ય છે અને મહાપુરૂષો તથા ધર્મીક સંતોનો આશ્રય અને માર્ગદર્શન પ્રાપ્ત થયો એ માટે ત્રીજું સદ્‌ભાગ્ય છે. એમના સત્સંગથી મને એક ફાયદો એ થયા છે કે મારામાં જે ગુણો ન્યુનતામાં હતા તે વધુ વિકસ્યા અને જે ગુણોનો અભાવ હતો તે પ્રગટયા.

આ તો મારી દ્વિજભુમિ

એ પછી વિનોબાજીએ કહ્યું કે આ ભૂમી મને સદાય આકર્ષી રહી છે. મહારાષ્ટ્ર મારી જન્મભૂમી છે પરંતુ આ ભૂમી તો દ્વિજભુમી છે. હું અહીં દ્વિજ થયો એટલે આ ભૂમીની મારાથી બને તેવી સેવા કરવા અહીં આવ્યો છું.

એ પછી એમણે સ્વ. કીશોરલાલ સ્વ. મહાદેવભાઇ તથા નરહરીભાઇ વિગેરે ચાલ્યા ગયેલા મીત્રોને યાદ કરી જણાવ્યું કે આ મીત્રો મારી રાહ જોઇ રહ્યા છે. પરંતુ મેં આદરેલું પુર્ણ કર્યા પહેલાં તેમની પાસે પહોંચી જાય એ એમને નહિ ગમ.

ટ્રાંસવાલમાં ગ્રૂપ એરીયાઝથી ગોરા વેપારીઓને થતું નુકશાન

(પહેલા પાનાનું અનુસંધાન)

પગલું હીંદીઓ સામે નહીં ભરી શકે, અને હાલ જે બધુ કાર્ય બંધ રાખવામાં આવ્યું છે તે પણ કાયમ ને માટે બંધ નહીં રાખી શકાય. સવાલ એ છે કે, ગ્રૂપ એરીયાઝના કાયદામાં ફેરફાર થશે, કે વેપારી સંબંધમાં ગ્રૂપ એરીયાઝનો કાયદો અંતમાં રદ કરી નાંખવામાં આવશે?

ભુતાનને નહેરૂનો સંદેશ

વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂએ ભુતાનની પ્રજાને જણાવ્યું હતું કે ભારતની એક માત્ર ઈચ્છા એટલી જ છે કે ભુતાન એક સ્વતંત્ર દેશ તરીકેનું અસ્તીત્વ જાળવી રાખે અને પોતાના પંથે પ્રગતિ સાધે.

એક જાહેર સભામાં પ્રવચન કરતાં શ્રી નહેરૂએ જણાવ્યું કે કેટલાક લોકો કહાય એમ ધારે કે ભારત એક મહાન અને શકિતશાળી દેશ છે અને ભુતાન નાનો દેશ છે એટલે ભારત ભુતાન પર દબાણ લાવવા ઇચ્છે. આથી હું તમને એ સ્પષ્ટ કરવાનું આવશ્યક માનું છું કે અમારી ઈચ્છા માત્ર એટલી જ છે કે તમે એક સ્વતંત્ર દેશ તરીકે રહો અને તમારી ઈચ્છા મુજબ તમારી જીવન પદ્ધતી અને તમારી પ્રગતીનો રાહ પસંદ કરો. એ સાથે આપણે પણ પરસ્પર શુભેચ્છા પરાયીને રહીશું. આપણે એક જ હિમાલય કુટુંબના માણસો છીએ અને એકમેકને સહાય કરી મિત્ર પાડોશીની જેમ રહેવું જોઇએ.

શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે ભુતાન અને ભારત બન્ને દેશોની આઝાદીનું સંરક્ષણ કરવું જોઇએ કે જેથી બહારનો કોઈ પણ એને કશી હાની પહોંચાડી ન શકે.

તેમણે વધુમાં નેપાળે તેમના કરેલા ઉમળકાભેર સ્વાગત માટે કૃતજ્ઞતા વ્યકત કરી હતી તથા કહ્યું હતું કે કેટલાય કાળ પહેલા ભારતથી ભગવાન બુદ્ધનો અવાજ ભુતાનમાં આવ્યો હતો. આજે જ્યારે જગતમાં યુદ્ધની વાતો થઇ રહી છે ત્યારે પણ આ અવાજ ગુંજ બનાવાય તે ઇચ્છનીય છે.

વડા પ્રધાને વધુમાં ભુતાનના મહારાજાને ભારત આવવા નીમંત્રણ આપ્યું હતું.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ગ્રુપ એરીયાઝની એક દુઃખદ ઘટના

પોર્ટ એલીઝાબેથની એક ગોરી બાઇ જેનુ નામ મીસીસ ઇ. મેકડુગલ છે, તેઓએ એક પાંચ વર્ષની કલર્ડ છોકરીને પોતાની પાસે રાખીને ઉછેરી હતી, હવે કાયદા અનુસાર આ બાળકીને પોતાનાથી જુદી કરી નાંખવી પડી છે. નાની બાળીકાનું નામ જેરલડીન છે અને એને છુટા પડતા રડતાં રડતાં કહ્યું કે "મને મહેરબાની કરીને મોકલી ન દો હું તોફાન નહીં કરૂં." પણ નાની જેરલડીને કાંઇ તોફન નહોતું કર્યું અને એની પાલક મા દુઃખી હૃદયે જવાબ આપી નહોતી શકી.

જે ફ્લેટમાં તે રહે છે, ત્યાંના કોઇ રહેવાસીએ એમના વિષે ગ્રૂપ એરીયાઝના વડાઓ પાસે ફરીયાદ કરી હતી કે એક ગોરી બાઇને ત્યાં એક કલર્ડ બાળક રહે છે. આજે નાની જેરલડીન, ગ્રેહેમસટાઉનમાં, એનગલીકન સીસ્ટરોની દેખરેખ નીચે ચાલી રહેલા એક હોમમાં રહે છે. ત્યાંની સીસ્ટરો નમ્ર છે અને દયાળુ છે અને જેરલડીનને પ્રેમ પુર્વક સાચવે છે, પણ આ બાળીકા માટે એક વિચિત્ર દુનીયા છે જેમાં ઇલાયદાપણાની નિર્દયતા જાહેર થાય છે.

મીસીસ મેકડુગલે આ બાળીકાને પોતાની દીકરીની જેમ પ્રેમથી ઉછેરી છે અને બે વખત જ્યારે તે ગંભીર માંદગીમાં પડી હતી ત્યારે તેને રાત દિવસ જાગી આ બાળકીને મોતથી બચાવી છે. જેરલડીનનીમાં પહેલાં મીસીસ મેકડુગલને ત્યાં કામ કરતી હતી. ત્યારે તેઓ કેપટાઉન માં હતાં. ચાર વરસ પહેલા એક દિવસે એ બાઇએ નોકરીમાંથી રજા માંગી કારણ કે તેને પોતાના એલસીઝ રીવર માં પોતાના બીમાર બાળક પાસે જવું હતું. મીસીસ મેકડુગલ એની સાથે ગઇ અને ત્યાં જેરલડીન એક ગંદા ઝુપડામાં ગંભીર હાલતમાં પડી હતી. ત્યારે તે ૧૧ મહીનાની તે હતી પણ એનૂ વજન ફકત ૧૨ રતલ હતું.

મીસીસ મેકડુગલ બાળકને પોતાને ઘેરે લઇ ગઇ અને ડોકટરને બોલાવ્યો. અને તેને લગભગ એક વરસ સુધી કાળજી પુર્વક સારવાર કરી અને ત્યાર પછી જેરલડીન સારી થઇ. ત્યાર પછી મીસીસ મેકડુગલે, જેરલડીનને અને એની માને મોસલ બેય હવા ફેર માટે મોકલ્યા. થોડાજ દિવસોમાં એમને ફરી તાર મળ્યો કે બાળક ફરી બીમાર છે. આ સાંભળતાં તેઓ પાછા મોસલ બેય ગયા અને ત્યાં એમને જોયું કે જેરલડીન ફરી માંદી પડી પતી. અને બહુજ ગંદકીમાં હતી અને એને કાંઇક ખાઇ લીધુ હતું. એને લીધે તેના મોઢા ઉપર અને ગળાની અંદર ચાંદા પડી ગયા હતાં. ત્યારબાદ ફરી આ ગોરી બાઇએ એ બાળકને પોતાને ત્યાં રાખી એની સારવાર કરી ને એને સારી કરી. જેરલડીનની માએ મીસીસ મેકડુગલ ને કહ્યું કે તેઓ ઇચ્છતા હોય તો બાળકને પોતાની પાસે રાખી શકે છે. એમને આ સ્વિકાર્યું એમને આશા હતી કે ભવિષ્યમાં તેઓ એને ફોર્ડ હેરમાં ભણવા મોકલી પોતાની કોમમાં સુધારા કરવા માટે તેને તઇયાર કરે. પણ કોઇકે ફરીયાદ કરી અને ગ્રૂપ એરીયાઝના કાર્યકર્તાઓએ મીસીસ મેકડુગલને એક અઠવાડીયાનો સમય આપ્યો કે જે સમય દરમ્યાન તેમને જેરલડીનને પોતાના ઘરમાંથી કાઢી ને બીજે ક્યાંક મુકવી પડશે. તેઓ પોતે પોતાની કારમાં જેરલડીનને ગ્રેહેમસટાઉન લઇ ગયાં એમની સાથે એક નાની ગોરી છોકરી પણ હતી જે જેરલડીનની દોસ્ત હતી. આ બે છોકરીઓ સાથે રમતી આજે એ ગોરી બાળીકા પોતાની દોસ્તને વિદ્યાગીરી આપવા ગઇ હતી.

જેરલડીન મીસીસ મેકડુગલને વળગી ને પુછવા લાગી કે "તમે કાલે આવશો ને?" પણ ગોરી બાઇને ભારી હૃદયે બાળીકીને સમઝાવવું પડયું કે રોજ આવવું બહુજ દુર પડે છે છતાં બને એટલી વાર મળવા તે જરૂર આવશે. મીસીસ મેકડુગલ એને રાખવાનો બધો ખર્ચ આપે છે અને હવે તેમને એને અવરનવર મળીને અને કોઇક વખત ઘેરે ફકત ફરવા (રહેવા નહીં,) લાવીને સાંતવન મેળવવું જોઇશે. આ એક ઇલાયદાપણાની અને ગ્રૂપ એરીયાઝની નિર્દય ઘટના છે. આવી આખા દેશમાં હજારો ઘટના રોજ બની રહી છે. મીસીસ મેકડુગલ જાણીતી ગોરી અભિનેત્રી મોરીન સ્વાનસનની મા છે.

લીટલ રોકમાં મીશ્ર સમુહનો વિરોધ

લીટલ રોકમાં નીગ્રો અને ગોરા બાળકોને સાથે ભણવા દેવા ના સવાલ પર મત લેવાતા વિરોધી મતો ૧૮,૪૭૦ હતાં અને તરફેણના મતો ૭૫૬૫ હતાં. ગવરનરે આ પગલું એટલા માટે લીધું કે ત્યાંની સેન્ટ્રલ હાઇ સ્કુલમાં સહશિક્ષણ દાખલ કરવાનું યુનાઇટેડ સ્ટેટસના સુપ્રીમ કોર્ટ તરફથી ગયા મહીનામાં જણાવવામાં આવ્યો છે.

હુકમ બાદ ગવરનરે બધી સ્કુલોને બંધ કરી દીધી હતી જેથી યા હુકમ લાગુ પાડવામાં ન આવી શકે. હવે તેઓ ખાનગી રીતે સ્કુલોને એવા ખાતા નીચે મુકવા ઇચ્છે છે કે જેથી તેઓ ખાનગી રીતે ઇલાયદાપણાના પાયા ઉપર ફરી સ્કુલો ખોલી શકે.

ગવરનરના આ પગલા વિષે સર લુઇના કોર્ટ ઓફ અપીલમાં કાયદેસર પગલા લેવામાં આવશે.

તે દરમીયાન નોરફોક, વરજીનીયામાં ત્યાંની સ્કુલ બોર્ડે શહેરની ૬ ગોરી હાય સ્કુલોમાં ૧૭ નીગ્રો વિદ્યાર્થીઓ ને દાખલ કર્યા છે, અને એ પ્રમાણે તેમને ખાનગી સત્યાગ્રહ દ્વારા સ્કુલોને બધ કરી દીધી છે. આ સત્યાગ્રહ મિશ્ર શિક્ષણના વિરોધ રૂપે કરવામાં આવ્યો હતો.

ગ્રૂપ એરીયાઝ સામે લીબરલ પાર્ટીનો વિરોધ

પ્રિટોરીયાની લીબરલ પાર્ટીના પ્રમુખ મી. જે બ્રિંકે પ્રીટોરીયા અને ડરબનના ગ્રૂપ એરીયાઝના જાહેરનામાં વિષે પોતાની ચીંતા એક નિવેદનમાં દર્શાવી છે. મી. બ્રિંકે જણાવ્યું કે: "અમે ગ્રૂપ એરીયાઝના કાયદાને હમેશા એક નિર્દય કાયદો ગણ્યો છે અને આ જાહેરનામાંઓ જોઇ અમે ફરી એ મત જાહેર કરીએ છીએ. સાથે સાથે અમે આ દેશના અમારા ભાઇ ઓ કે જેમની ઉપર આ આફત ઝઝુમી રહી છે એમને માટે અમારી હાર્દીક સહાનુભુતી દર્શાવીએ છીએ.

આજે ડરબન અને પ્રિટોરીયામાં રજુ થએલા જાહેરનામાં એટલી હદ સુધી માનવતાહીન છે કે સુધરેલા લોકો એ જોઇને ધુ કજ થઇ જશે. આ બધા ધાર્મીક અને માનવ આદર્શો ની વિરોધ છે. આ જાહેરનામાંને લીધે હજારો લોકોની તેમજ તેમના બાળકોની બરબાદી છે.

આ જાહેરનામાંને અંગે લીબરલ પાર્ટીએ તપાસ કરતાં જાણ્યું છે કે ઘણા નાના વેપારીઓ અત્યારથીજ નુકશાન ભોગવી રહ્યા છે કારણકે મોટા ગોરા હોલસેલરઝ એમને માલ આપતા અચકાય છે. જાહેરનામાં મુજબ ૧, ૩, અને ૭ વરસની અંદર સરકાર વેપારીઓને પોતાના સ્થાનમાં થી જબરજસ્તીથી કાઢી નાંખી શકશે. પણ ત્યાર સુધીમાં કાંઇજ બાકી રહ્યું નહીં હોય. આ વેપારીઓ તે પહેલાજ દીવાળું કાઢીને અંત લાવશે જશે. અને દેશ અને વેલફેર સંસ્થાઓ હજારો કામવગરનાને પોતાને માથે આવી પડેલા જોશે.

આવો કાયદો ફકત નુકશાન પહોંચાડવાની ઇચ્છાથીજ રચાયો હોવો જોઇએ. જેથી આજે હજારો હીંદીઓની પાસે થી પોતાની રોજગારી છીનવી લેવામાં આવી રહી છે, અને આથી એ હીંદી ઓ આ દેશમાં શરણાર્થીઓ તરીકે અપંગ બની જશે જ્યારે આ દેશ એમની તથા એમના બાપ દાદાની જન્મભુમી છે."

બીન-ગોરાઓ સાથે મી. લોની મૈત્રી

દક્ષીણ આફ્રીકાના પરદેશ ખાતાના મંત્રી મી. લો, હાલ યુનોમાં ફકત ઘાનાના પ્રતિનિધિઓ સાથે જ મૈત્રી નથી રાખતા બલકે હીંદના પ્રતિનિધિ મી. મેનન જેઓ દક્ષીણ આફ્રિકાની સખત ટીકા કરનારા છે એમની સાથે પણ મૈત્રી રાખી રહ્યા છે. એમ "ઓબઝરવર"ના એક હેવાલમાં જણાવવામાં આવ્યું છે. "ઓબઝરવર"ના ખબરપત્રી જે "પેનડેનીસ"ના ઉપનામ નીચે લખે છે તે ન્યુ યોર્કથી જણાવે છે કે યુનોમાં કોમનવેલ્થના દેશોમાં આ એક ખાસીયત છે કે; ઘણીવાર બે ગોરા દેશો વચ્ચે મૈત્રી બંધાવવા ને બદલે ગોરા અને બીન-ગોરા દેશો વચ્ચેની મૈત્રી વધુ તરી આવતી દેખાય છે.

"પેનડેનીસે" વધુમાં જણાવ્યું છે કે ઘાનાના પ્રતિનિધિઓની દક્ષિણ આફ્રિકા સાથેની મૈત્રીનું કારણ કદાચ મોટે ભાગે વેપારને અંગે અને થોડે ભાગે સભ્યતાને અંગે છે."

બીજું કોમનવેલ્થના ગોરા અને બીન ગોરા સભ્યોમાં એક ફરીયાદ બ્રીટનની ખુલ્લા દિલથી કામ ન કરવા ની નીતી સામે છે. એક બીન-ગોરા પ્રતિનિધિનું કહેવું છે કે, "બ્રિટને સ્પષ્ટ રીતે કહી દેવું જોઇએ કે તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકા સાથે સહમત એટલા માટેજ થાય છે કે તેઓ યુનોને સેન્ટ્રલ આફ્રિકાની બાબતમાં આવવા દેવા નથી ઇચ્છતાં. એ લોકોએ બધાને મુર્ખ ન સમજવા જોઇએ અને ખોટો દંભ મુકી દેવો જોઇએ.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

'કાશ્મીર પ્રિન્સેસ'

કાવતરાની રોમાંચક કથા

લેખક : શ્રી. અનંત શ્રીધર કર્ણીક

(ગતાંકથી ચાલુ)

અમને કોઇ શોધે છે?

અમારા વિમાનમાં માત્ર ત્રણ જણ જથાર, દીક્ષિત અને પાઠક પ્રકાશ વડે સિગ્નલ આપી શકતા હતા. આથી દીક્ષિતને લાગ્યું કે તે જથાર જ હોવા જોઇએ. હું એમ માનતો હતો કે મોજાંને કારણે સ્થિર પ્રકાશ સિગ્નલ જેવો લાગે છે અને મોજાં સિગ્નલને સમજવામાં આડાં આવતાં નથી. જથાર પ્રત્યેના પ્રેમને કારણે દીક્ષિત એ પ્રકાશને પ્રકાશ-સિગ્નલ માનતા હતા. ઉછળતાં મોજાં વચ્ચે એકવાર તો એ પ્રકાશ પૂરી એકબે મિનિટ સુધી દેખાયો. પાંચ મિનિટ પછી અમારી જમણી બાજુ ઉત્તર દિશામાં બીજો ઝાંખો પણ સ્થિર પ્રકાશ દેખાયો. આ પ્રકાશ ફેંકનાર વ્યક્તિ ગ્રેટ નાટુનાના કિનારાથી બહુ નજીક હતી એમ સ્પષ્ટપણે લાગ્યું. આથી અમે એમ માન્યું કે કોઇ એક વ્યક્તિ તો બહુ જલદીથી ટાપુ પર પહોંચી જશે. અમારા દિલમાથી આનંદની એક લહરી પસાર થઇ ગઇ, કારણ કે પાણી પર તરી રહેલા જે બે માણસો વિષે એ કાંઇ જાણતા ન હતા તે હજુ જીવતા રહ્યા હતા. અમે એવી પ્રાર્થના કરવા લાગ્યા કે અમે બધાય તરત એ ટાપુ પર પહોંચી જઇએ એવી શક્તિ અમને મળે. જાણે અમારી પ્રાર્થનાનો જવાબ મળ્યો હોય એમ અમારાથી બસો વાર દુર દક્ષિણે સાધારણ રીતે બહુ પ્રકાશિત ગણાય એવો પ્રકાશ અમને દેખાયો. એ પ્રકાશની બાજુમાં એક સર્ચલાઇટ જેવો પ્રકાશ પણ દેખાયો અને તેમાંથી છુટતાં કિરણો અમારા પર ફેંકાઇ રહ્યાં હતા.

આવા ગાઢ અંધારામાં જુદી જુદી દિશામાં પ્રકાશ દેખાવાથી અમે એકાદ પળ તો ડઘાઇ જ ગયા. આ પ્રકાશ શું હશે? એ અંગે હું અને દીક્ષિત અલગ અલગ અભિપ્રાય ધરાવતા હતા. છતાં એક બાબત અંગે અમે બન્ને એકમત હતા અને તે એ કે આટલો બધો જોરદાર પ્રકાશ તરતા માણસની બત્તીનો તો ન જ હોઇ શકે તે પ્રકાશ બીજા કોઇ બહારના માણસ તરફથી ફેંકાતો હતો એમાં કોઇ શક નહતો.

દીક્ષિત એમ મક્કમપણે માનતા હતા કે અમને બચાવવા આજુબાજુના ટાપુઓમાંથી કોઇ અમારી મદદે આવ્યું છે. પાઠક કદાચ ગ્રેટ નાટુના ટાપુ પર પહોંચી ગયા હોય અને માછીમારોની મદદ તેમણે મેળવી હોય એ બનવાજોગ છે.

...દુશ્મન

કાવતરાં ખોરો અને એમના મળતિયાઓ એમના ગુનાના પુરાવાઓનો નાશ કરવા શું શું કરતા હોય છે એને લગતી કથાઓ મેં સાંભળી હતી. મને એવો ડર હતો કે જે લોકોએ વિમાનમાં બોમ મુકાયો હતો તેમના માણસો મશીનગન અને સર્ચલાઇટ લઇને હોડીમાં અહીં આવ્યા હોય! વિમાન બળી ગયું હતું, તેના ફુરચે-ફુરચા ઉડી ગયા હતા, અને તેના ભંગાર પુરેપુરો ડુબી ગયો હતો. આથી બચી ગયેલા જે માણસો તરતા રહ્યા હતા તે માણસો જ ગુનાના પુરાવા રૂપે રહ્યા હતા. મારા આ બધા વિચારો જંગલી કલ્પના જેવા લાગતા હતા.

દીક્ષિતે જે કલ્પના કરી તે વધારે પ્રતીતિકર લાગી. તેમણે ડાબો હાથ ઉંચો કરીને હલાવ્યો અને મને પણ એમ કરવા કહ્યું. એકાદ ક્ષણ મેં ખચકાટ અનુભવ્યો, પણ પછી મેં મારો જમણો હાથ ઉંચો કરીને હલાવ્યો. દુર દુર દેખાતો એ પ્રકાશ અમને સ્પષ્ટપણે દેખાતો હતો અને છતાં તે અમારી નજીક આવતો ન હતો. અમારા લાઇફ જેકેટ પરની બત્તીના ઝાંખા પ્રકાશમાં અમારા હાથ એમને ન દેખાયા હોય એ સંભવિત હતું. છતાં હું એમ તો માનતો જ હતો કે અમારી બત્તીઓ તો એ લોકો જરૂર જોઇ શકતા હશે. તો પછી એ લોકો અમારી મદદે કેમ નથી આવત? અમે પાણી પર તરી રહેલા મૃતદેહો છીએ એમ એમણે માની લીધું હશે? આ રહસ્ય ઉકેલાયું જ નહિ. એ પ્રકાશ પણ ફરી દેખાયો નહિ.

બહુ પ્રકાશિત બત્તીવાળા લોકો આકાશને ઘનઘોર વાદળાંઓથી ઘેરાએલું જોઇને નાસી ગયા હતા. આવા સંજોગોમાં બચાવવાનું કાર્ય કરનારા લોકોની જીન્દગી પણ જોખમમાં ગણાય. જેટલા માણસોને બચાવવાના હતા એના કરતાં વધુ માણસો ડુબી જાય એવો ભય હતો. આથી ડહાપણ વાપરીને તેઓ ઝડપથી પાછા ચાલ્યા ગયા હતા.

તોફાન આવ્યું

ઘનઘોર ઘેરાએલાં વાદલાંઓને લીધે સરજાયેલા ભયાનક વાતાવરણમાં વીજળી અને કડાકાને કારણે ભયાનકતા વધતી ગઇ. અમે ઉંડી ખાઇમાં ફેંકાઇ ગયા હોઇએ એમ મને લાગ્યું હતું, કારણ કે તારાઓ, ટેકરીઓ અને ટાપુઓ સાથેનો અમારો સંપર્ક સાવ કપાઇ ગયો, અમારી બન્ને બાજુ અથડાતાં મોજાંઓ સિવાય કોઇની સાથે અમારો સંપર્ક રહ્યો નહિ. દીક્ષિતની બત્તી પણ અમને છોડી ગઇ. આથી અંધકાર વધુ ભયાનક બની ગયો. પવન જોરથી ફુંકાવા લાગ્યો. તેથી મોજાં પણ બહુ ઉંચે સુધી ઉછળવા લાગ્યાં. એક મોજું અમને બીજા મોજા તરફ ઉછાળી રહ્યું હતું. આવી સ્થિતિ હતી એટલે અમે તરવાનું બંધ કર્યું હતું. દરિયામાં તોફાન જાગ્યું હતું. એટલે તરવાનો પ્રયાસ કરવાનો ય કોઇ અર્થ ન હતો. મોજાંઓ અમને ઉંચે લઇ જઇને નીચે ફેંકતા હતાં. અમને એવો ડર લાગતો હતો કે મોજાંઓ અમને ઉછાળીને કદાચ વિશાળ સમુદ્રમાં તાણી જશે. જો એમ બને તો જીવવાની કોઇ તક રહે જ નહિ, કારણ કે ખુલ્લા સમુદ્રમાં મોજાંઓ પણ બહુ મોટાં હોય અને મઘરા પણ બહુ મોટા હોય કોઇ ટાપુ નજીક ન હતો.

ઠંડી વધે છે

સવાર સુધી અમે જીવતા રહીએ તો. વિમાની અકસ્માતનો ભોગ બનેલાઓને શોધવા નીકળેલા લોકોને સ્વપ્ને ય એવો ખ્યાલ ન આવે કે વિમાન તુટી પડયું એ સ્થળેથી અમે આટલા બધા આગળ હડસેલાઇ ગયા હોઇશું.

વિકરાળ વાદળાંઓની ઘટા વચ્ચે કોઇ વાર વીજળીનો નાનકડો ચમકારો થઇ જતો ત્યારે અને અમારી આજુ બાજુના ટાપુઓ જોઇ લેતા. ટાપુઓ જોઇને જીવતા રહેવાની આશા સજીવન થતી, એટલે અમે રાહતની લાગણી અનુભવતા હતા. ઠંડો પવન જોરથી ફુંકાતો હતો એટલે પાણી પણ ઠંડું લાગતું હતું. આથી અમને એકબીજાની વધુ નજીક રહેવાની વૃત્તિ થતી હતી. મેં મારા ડાબા હાથથી દીક્ષિતને મારી સાથે જકડી રાખ્યા અને દીક્ષિતે એમના જમણા હાથથી મને એમની સાથે જકડી રાખ્યો. આથી અમને હુંફ મળતી હતી. તોફાન શમી જાય અને ટાપુ જોઇ શકાય એમ હોય તો તરીને ત્યાં પહોંચી શકાય એટલી ગરમી-શક્તિ અમારે જાળવી રાખવાની જરૂર હતી.

બિહામણી રાત

થોડા સમય પછી વીજળી અને કડાકા બંધ થયા. પણ બિહામણી ઘનઘોર રાત ચારે દિશામા પથરાએલી હતી. ટેકરી કે ટાપુનું કોઇ ચિહ્ન જણાતું નથી. જોરથી ઉછળતાં મોજાંઓને લીધે અમારી આંખ પર ખારૂં પાણી ઉડતું ત્યારે અમારી આંખ જરા બળતી હતી. અને મોઢામાં પાણી ભરાઇ જતું ત્યારે થુંકી નાખતા. પાણી એટલું જોરથી ઉછળતું હતું કે મોઢું બંધ રાખતા તો પણ ખારૂં પાણી મોઢામાં ભરાઇ જતું. એટલે અમે જેટલું પાણી બહાર કાઢી નાખતાં તેના કરતાં વધારે પાણી પેટમાં ઉતરી જતું હતું. દરિયાના મોજાંનું તોફાન તરત શમી જાય એવી મેં પ્રાર્થના કરવા માંડી, કારણ કે આવી રીતે પેટમાં પાણી ભરાવાનું ચાલુ રહે તો અમે તરતા રહીએ તો પણ ડુબી મરીએ.

દરિયાના મોજાંઓનું તોફાન તો ચાલુ જ રહ્યું. ઉછળતા મોજાંઓના તોફાનને લીધે અમે આમતેમ ફેંકાતા હતા એટલે ટાપુઓથી દુર વિશાળ સમુદ્ર તરફ અમે ફેંકાઈ રહ્યા હતા. આમાં અમારાથી બીજું કાંઇ થઇ શકે તેમ ન હતું. લાઇફ જેકેટ પર જ અમારા જીવનનો આધાર હતો, પણ તેમાંથી હવા બહાર નીકળી રહી હતી. જે ઠેકાણેથી હવા બહાર નીકળતી હતી ત્યાં મારી નેકટાઇ હતી એટલે હવા બને તેટલી ઓછી બહાર જાય એમ કરવા માટે મેં જમણા હાથની હથેળીથી ટાઇને મજબુત રીતે દબાવી રાખી હતી.

લાઇફ જેકેટમાંથી બહાર નીકળતી હવાનું પ્રમાણ હું ઘટાડી શક્યો, પણ તે સાવ અટકાવી શક્યો નહિ. મારૂં લાઇ જેકેટ નરમ પડી રહ્યું હતું એમ દીક્ષિતનું લાઇફ જેકેટ પણ નરમ પડી રહ્યું હશે. જીવન ટકાવી રાખનારી હવા જેકેટમાંથી બહાર નીકળવાનું ચાલુ રહે અને જેકેટ વધુ ને વધુ નરમ થતું જાય તો અમને તે કેટલો વખત ટકાવી શકે? તોફાન શમવાનાં કોઇ ચિહ્નો જણાતા નહતા. તોફાન ચાલુ હતું એટલે જેકેટમાં હવા પૂરવાનું પણ શક્ય નહતું. એમ કરવામાં જોખમ પણ ઘણું હતું કારણ કે એમ કરવા જતાં અંદરની હવા પણ બહાર નીકળી જવાની શક્યતા હતી. આમ છતાં હવા ભરવાનો પ્રયાસ કર્યા વગર ડુબી જવું એના કરતાં એવો પ્રયાસ કરીને ડુબી જવું વધુ સારૂં લાગ્યું. (અધુરૂં)

આ વાર્તાનો કોપી રાઇટ મુંબઇ "જંઇકો પ્રકાશન"નો છે.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

લોભ અને કરૂણા

(મુકુલભાઇ 'લોકજીવન'માંથી)

(તા. ૨૯-૮-૫૮ના અંકથી ચાલુ)

૨૭
કેસીની આપવીતી

મોડી રાતે એક અંધારા ખુણામાં ટોમ લોહીલોહાણ દશામાં દુઃખથી પીડા પામતો પડયો હતો. એવામાં તેને કોઇ ફાનસ લઇને પોતાની પાસે આવતું જણાયું. ટોમ એને એકદમ ઓળખી શકયો નહીં. એટલે તે સુકાઇ ગયેલા અવાજે ધીમેથી બોલ્યો: "તમે કોણ છો? મને થોડું પાણી પીવા આપશો? હું તરસથી મરી રહ્યો છું."

પેલી વ્યક્તિ પાસે આવીને બોલી: "ભાઇ ટોમ, હું કેસી છું. તમને જોવા માટે આવી છું." એમ કહીને તેણે ટોમને પાણી આપ્યું. ટોમ બેત્રણ પ્યાલા પાણી પી ગયો.

પાણી પીને જરા નિરાંત થતાં ટોમ બોલ્યો: "બહેનબા, હું આપનો ખુબ જ આભાર માનું છું."

એ સાંભળીને કેસી બોલી: "ભાઇ, હું કંઇ બહુ મોટી નથી. તમારામાંની જ એક અભાગણી ગુલામડી છું. કદાચ તમારા કરતાં વધારે દુઃખી હોઇશ!"

પછી કેસીએ પોતાની સાથે આણેલી પથારી પર બીની ચાદર પાથરીને ટોમને કહ્યું: "ભાઇ, તમે ધીમે ધીમે ખસતા ખસતા પથારી પર સૂઇ જાઓ. એથી તમને રાહત મળશે."

ટોમ ખુબ મહેનતે ખસતો ખસતો પથારી પર સૂતો. કેસીએ એના લોહી લોહાણ માથા નીચે થોડું રૂ પાથર્યું. આથી ટોમને થોડી રાહત મળી. પછી કેસીએ ટોમના બધા ઘા ધોઇને એના પર મલમ લગાવ્યો.

ટોમને આથી પીડા ખુબ ઓછી થયેલી લાગી. તે ગદ્‌ગદ કંઠે બોલ્યો: "બહેન, હું આપનો ખુબ જ આભારી છું."

કેસી બોલી: "ભાઇ, એમાં આભાર માનવા જેવું કશું નથી. હું પાંચ વરસથી આ રીતે ગુલામોની સેવા કરૂં છું. જ્યારે જ્યારે કોઇ ગુલામને માર મારવામાં આવે છે, ત્યારે ત્યારે હું છાનીમાની આવીને તેમની યથાશક્તિ સેવાચાકરી કરૂં છું. મારા જેવી અભાગિયણ પોતાના બંધુઓ માટે બીજું શું કરી શકે એમ છે!"

પછી થોડી વાર અટકીને કેસી બોલી: "ભાઇ, તમે આજે ભારે સાહસ કર્યું છે. આમ કરવામાં કશો લાભ નથી. તમે આ નરાધમને ઓળખતા નથી. એ તમને મારી ન નાખે તો બસ છે. માટે તમે ડાહ્યા થઇને અહીંની સ્થિતિ પ્રમાણે ગોઠવાઇ જાઓ. તમે બીજા ગુલામોને ફટકારવાની ના પાડી. પરંતુ તમે એ લોકોને સમજતા નથી. એ ગુલામો અહીં રહીને અને અહીંનો ત્રાસ વેઠી વેઠીને એટલા તો સ્વાર્થી, નિર્દય અને પશુ જેવા બની ગયા છે કે, જો એમાંના કોઇને તમને ફટકારવાનો હુકમ લેગ્રી હમણાં આપે, તો તે ખુશીથી તમને ફટકાર્યા વિના રહે નહીં! માટે ગુલામો પર દયા બતાવવામાં સાર નથી."

ટોમ આ સાંભળીને બોલ્યો: "તો શું હું અહીં રહીને એ લોકો જેટલો જ નિર્દય બની જઇશ? હે ભગવાન, તું મારી સંભાળ લેજે. મને આ પાપમાંથી બચાવજે."

કેસી જરા ઉશ્કેરાઇને બોલી: "એ ભગવાન અહીં કશું સાંભળવા આવે એમ નથી. તે આપણા છે જ નહીં! હું પણ પહેલાં ભગવાનમાં ખુબ વિશ્વાસ રાખતી હતી. પણ મારી દુર્દશા જોઇને એ ભગવાન કદી મારી વહારે ધાયા નથી! ભગવાન તો આજે આપણા માલિકોના પક્ષનો થઇ ગયો છે. અરે, તમને ચાબુકે ચાબુકે ફટકારીને મારી નાખે, તમને પેલા ઝાડ નીચે લટકાવીને જીવતા બાળી મૂકે કે શિકારી કુતરાંઓ પાસે ફાડી નંખાવે તોયે એ માલિકને કોઇ સજા કરનાર કે પૂછનાર અહીં છે નહીં. માટે મારી તમને ભલામણ છે કે, આવું બધું ધાર્મીકપણું જરા બાજુએ મૂકી દઈને અહીંની પરિસ્થિતિ પ્રમાણે વર્તવા લાગો, તો તમે આટલા દુઃખી થશો નહીં."

ટોમ ખુબ ઉંડા વિચારમાં ડુબી ગયો. તે દુઃખી અવાજે બોલ્યો: "બહેન, તમે ધીરજ ખોઇ બેઠાં છો. ભગવાનમાં અડગ શ્રદ્ધા રાખો. એ આપણા પક્ષમાં જ છે. એ આપણને છોડીને કયાય જાય એમ નથી. દુઃખથી ત્રાસી જઇને અને સુખના પ્રલોભનથી ખેંચાઇ જઇને આપણે સન્માર્ગ છોડવો નહીં જોઇએ. એક વાર પાપ કરવા લાગી જઇએ, પછી આપણું હૃદય પણ એવું પાપી બની જાય છે. પછી આપણે પાપમાં જ રાચતા થઈ જઇએ છીએ અને એમાં જ આપણું તેમ જ બીજાનું ભલું માનવા લાગીએ છીએ. પાપમાર્ગે વળી ગયા પછી એ પાપમાંથી છુટવું બહુ અઘરૂં છે. માટે મરવું પસંદ કરવું, પણ પાપના પ્રલોભનમાં કદી પડવું નહીં."

ટોમની આ વાત સાંભળીને કેસી વિમાસણમાં પડી ગઇ, તેને કંઇક સત્ય સમજાયું. તે રડી પડીને બોલી ઉઠી: "ભાઇ, તમે સાચું કહ્યું. હું ખરેખર પાપી છું! મને આમાંથી બચાવો!" પછી તે ધ્રુસકે ધ્રુસકે રડી પડી. રડતાં રડતાં તે પોતાની દુઃખભરી કહાણી કહેવા લાગી:

"નાનપણમાં હું ખુબ લાડકોડમાં ઉછરી હતી. મને સારૂં શિક્ષણ પણ આપવામાં આવ્યું હતું હું નાની હતી ત્યારે મારા બાપુજીનું એકાએક અવસાન થયું. અવસાન પછી મિલકતનો હિસાબ કાઢતાં બહુ મોટું કરજ મારા બાપુજી પાછળ મૂકી ગયા હતા. એટલે મિલકતને વેચીને કરજ ચુકવતાં પણ થોડું દેવું બાકી રહ્યું. હું ગુલામડીને પેટે જન્મેલી હોવાથી મારી પાલક માતાએ મને વેચવા માટે એક વકીલને સોંપી દીધી. મને મારા પિતા ગુલામ બાલિકા તરીકે રાખતા ન હતા અને મને સ્વતંત્ર કરવા પણ ઇચ્છતા હતા. પણ તેઓ અકસ્માત્ ગુજરી ગયા, એટલે એ વાત બની શકી નહીં.

"વકીલે મને પોતાને ત્યાં રાખી. તે એક વાર એક જુવાન ગૃહસ્થને મારે ત્યાં લઇ આવ્યા. તે જુવાનને હું ગમતી હતી. એટલે તેણે મને વેચાતી લઇ જઇને પોતાને ત્યાં રાખી. પોતાની પત્ની તરીકે જ એ મને રાખતો હતો. કેટલાય નોકરચાકરો મારી સેવાચાકરીમાં હાજર રહેતા. હું એ જુવાનને ચાહવા લાગી હતી અને એ પણ મને ખુબ ચાહતા હતા. એટલે મેં એક દિવસે એમને કહ્યું: 'તમે મારી સાથે લગ્ન કરીને મને તમારી કાયદેસરની પત્ની તરીકે રાખો તો સારૂં.'

"એ સાંભળીને તે કહે: 'તું મારી પત્નીની માફક જ હવે ઘરમાં રહે છે. લગ્નની હવે શી જરૂર છે? વળી મારાથી અમારા ધર્મ પ્રમાણે ગુલામ બાઇ સાથે લગ્ન ન થઇ શકે! પણ ભગવાનની સાક્ષીમાં આપણાં લગ્ન થઇ જ ગયાં છે. માટે તું સુખેથી રહે. આ ઘર તારૂં જ છે.'

"મને એમની વાતમાં વિશ્વાસ હતો. એટલે હું શાંત રહી. મને બે સંતાન થયાં. એક છોકરો અને છોકરી. આમ મારો ઘરસંસાર ખુબ સુખી હતો.

"એવામાં એક દિવસ તેમના કાકાનો છોકરો અમારે ત્યાં આવ્યો. એને પહેલી વાર જોઇને જ મને કોણ જાણે કેમ બીક લાગી. તે એમને રોજ બહાર લઇ જતો. એ પણ તેની સાથે ખોટે રસ્તે ચડી ગયા. થોડા વખતમાં જ એ જુગારી બની ગયા અને દારૂની લતે ચડી ગયા. થોડા દિવસ પછી એ એક ગોરી બાઇ સાથે ફરવા જવા લાગ્યા. ભાઇ ટોમ, મારી આપવીતી કહેતાં મારૂં દિલ ચિરાઇ જાય છે! ખરેખર, હું અભાગણી છું!

"પછી તો એમણે પેલી બાઇ સાથે લગ્ન કરવાનું નક્કી કર્યું. એમણે મને તેમ જ મારાં બે બાળકોને પેલા માણસને છાનાંમાનાં વેચી દીધાં અને એ મને છોડીને અને બધી માલમિલકત વેચી નાખીને પેલી બાઇ સાથે બીજે ચાલ્યા ગયા! જતી વખતે એમણે મને ખોટું ખોટું કહ્યું કે, 'હું થોડા વખત માટે ખાસ કામ અંગે બહાર જાઉં છું અને મારા કાકાના દીકરાને તમને સોંપી જાઉં છું.'

"બીજે દિવસે પેલા નરાધમે મારી પાસે આવીને વેચાણપત્ર બતાવીને મને કહ્યું કે, 'મેં તને અને તારાં બાળકોને વેચાતાં લઇ લીધાં છે. માટે હવે તારે મારા કહ્યા મુજબ રહેવાનું છે.'

"આ સાંભળીને હું ધ્રુજી જ ઉઠી. પછી તેણે મને કહ્યું: 'મારી સાથે તારે આનંદથી રહેવાનું છે અને મારી બધી ઇચ્છા પૂરી પાડવાની છે. જો તું મને વશ નહીં વર્તે, તો હું તારાં બાળકોને ખરાબ જગ્યાએ વેચી દઇશ.' આખરે મેં મારાં બાળકોની ખાતર એ નરપશુની ઇચ્છા પૂરી કરવા કમને કબુલ્યું. તે મારૂં હીર બરોબર ચુસતો હતો. પણ હું નિરાધાર મા લાચાર હતી!

"પરંતુ એ નરાધમે મને દગો દીધો. તેણે મારાં બંને બાળકોને છાની રીતે વેચી દીધાં. આ વાત જાણતાં હું ગાંડા જેવી બની ગઇ અને ભાન ગુમાવી બેઠી.

"જ્યારે હું ભાનમાં આવી, ત્યારે મેં જોયું કે, પેલો નરાધમ મને સારી કીંમતે વેચી નાખવા માટે એક દાકતરને ત્યાં મૂકી ગયો હતો. દાકતર મારી તબિયત સુધારવા તનતોડ પ્રયત્ન કરતો હતો. મને જીવવાની જરાયે ઇચ્છા ન હતી. ભગવાન પાસે હું રોજ મોત માગતી હતી. પણ ભગવાને હજી મને વધારે દુઃખ દેવાનું ઇચ્છયું હશે, એટલે હું પાછી ધીમે ધીમે સાજી થવા લાગી. મારી સુંદરતા પણ પાછી વધવા લાગી. માણસો મને જોવા કોઇ કોઇ વાર આવી જતા.

"એક દિવસે એક સારા ગૃહસ્થે મને ખરીદી લીધી તે મારી સાથે પ્રેમથી વર્તતો હતો. તેનાથી મને એક છોકરો થયો. પણ મને થયું કે, મારા દીકરાને આવી કારમી ગુલામી સહન ન કરવી પડે તો સારૂં. આ દુનીયા અમારે માટે શાપરૂપ જ છે. એટલે તે જન્મ્યો કે તરત જ મેં તેને અફીણ ઘોળીને પાઇ દીધું! બાળકના અવસાનથી માનું હૃદય ખુબ રડયું. પણ મારી પાસે બીજો ઉપાય ન હતો.

"હજી મારા નસીબમા દુઃખ ભોગવવાનું બાકી હશે; એટલે પેલો ગૃહસ્થ પણ મોટું કરજ મૂકી મરી ગયો. તેથી એક દિવસ નરાધમ લેગ્રીએ આવીને મને ખરીદી લીધી. હું પણ

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

દુઃખથી ત્રાસીને અને મુખથી બોબાઇ ને જે સેતાનને વશ થઇને રહેવા લાગી! આજે અહીં મને પાંચ વર્ષ થઇ ગયા. તમારી સાથે રેસી એમેલિનને પણ બેમી ખરીદી લાવ્યો છે. એટલે તેણે મારા પરથી ભાવ ઓછો કરી નાખ્યો છે. બાપડી એમેલિનને તે શું કરશે એ ભગવાન જાણે.''

આટલું કહીને કેસી ચુપ થઇ ગઇ. તેની આંખમાંથી આંસુ વહેતાં જ હતાં.

ટોમ કેસીની વાત સાંભળીને ખુબ દુઃખી થયો. તે ધીમે અવાજે બોલ્યો: ''મારાં દુઃખી બહેન, ભગવાનમાં હજી વિશ્વાસ રાખજે. તે સૌ સારાં વાનાં કરશે.''

બહુ રાત વીતી ગયેલી હોવાથી કેસી પોતાના મુકામે જવા ઉઠી.

ટોમ પથારીમાં પડ્યો પડ્યો દુઃખી કેસીને જતી જોઇ રહ્યો. તે પ્રભુને પ્રાર્થતો બોલ્યો: ''હે ભગવાન, તું આવી બહેનોના શીલની રક્ષા કરવા પણ ગુલામોને દુર કર.'' (ચાલુ)

ભારતમાં મોકલવામાં આવતી રકમો ઉપર કરવેરો

ભારતમાં રહાયી ન હોય એવી વ્યક્તિ જો જ્યારે પરદેશમાં બેગી કરેલી પોતાની આવક ભારતમાં લાવવા માગે તો તેમને કરવેરામાંથી કેવ જાતની રાહતો મળે તે ભારતી સરકાર તરફથી પ્રકટ થયેલા એક પત્રમાં નોંધેલી છે જે અત્રે પ્રસીદ્ધ કરીએ છીએ.

કોઇપણ આર્થીક વર્ષમાં *(Assessment year)* તે વર્ષના પાછલા વર્ષની આવક કરને લાયક થાય છે. દાખલા તરીકે ૧૯૫૭-૫૮ આર્થીક વર્ષમાં, તે વર્ષના પાછલા વર્ષમાંની એટલે ૧-૪-૫૬ થી ૩૧-૩-૫૭ દરમીયાનની (કરપાત્ર વ્યક્તિ પોતાનો હીસાબ આર્થીક વર્ષ પ્રમાણે રાખે છે એમ માનીને) આવક કરવેરા લાયક થાય.

આવકવેરાના કાયદા પ્રમાણે ભારતમાં ''સાધારણતઃ અરયાયી'' *(Not ordinarily resident)* અથવા તદ્દન ''અરયાયી'' *Non-resident)* હોય તેવી વ્યક્તિઓ પોતાની પરદેશી આવક માટે કરવેરાને લાયક હોતી નથી. તેઓની જેટલી આવક ભારત માં ઉપજે છે એટલા પુરતી જ તેમની કરવેરાની જવાબદારી હોય છે. પોતાની પત્નીને મોકલેલી આવક સીવાય કોઇપણ બીજી વ્યક્તિને મોકલેલી પરદેશી આવક કરવેરામાંથી માફ છે. પત્નીને મોકલેલી આવક પણ પરદેશી પતિની આવકના દરથી કરવેરાને લાયક ન થતાં પત્નિની બીજી એકંદર આવક ના દરથી કરને લાયક થશે.

આજ સુધી ભારતની બહાર રહેનારી વ્યક્તિઓ પોતાની પરદેશમાં બેગી કરેલી આવક તરત જ અથવા ત્યાર પછી થોડા વખત પછી લાવવા માગતી હોય તો ભારતીય આવકવેરાના કાયદામાં આવેલા સુધારાને લીધે તેમને પુરું સંરક્ષણ મળે છે.

આજ સુધી અસ્થાયી હોય તેવી વ્યક્તિ ભારતમાં રથાયી થયા પછી બે વર્ષોમાં પોતાની પરદેશી આવક જો ભારતમાં લાવે તો ભારતીય આવક વેરાને લાયક નહી થાય. દાખલા તરીકે ૪. સ. ૧૯૫૬ના મે મહિનામાં દક્ષિણ આફ્રિકામાંથી આવેલો વેપારી આવવા પહેલાં ત્યાં કમાયેલી આવકમાંથી બે લાખ રૂપીયા ૪. સ. ૧૯૫૭ના જુન મહિના પહેલાં લાવે, તો તે બે લાખ રૂપીયા તા. ૧-૪-૧૯૫૭ થી ૩૧-૩-૧૯૫૮ની પુરી આવક *(Total income)* માં ઉમેરવામાં આવશે નહી, એટલું જ નહી પણ વેરાનો દર નકકી કરવામાં પણ આ રકમ ગણવા માં નહી આવે. એટલે, જો તા. ૧-૪-૧૯૫૭થી ૩૧-૩-૧૯૫૮ સુધી તે વ્યક્તિની બીજી આવક ફકત રૂા. ૧૦૦૦ હોય તે વ્યક્તિ ઉપર ફકત રૂા. ૫૦૦૦ ઉપર રૂા. ૧૦૦૦ લાગતી વેરાનો દરથી વેરો ગણવામાં આવશે.

ભારતમાં પરદેશી આવક લાવવાને દીવસે એક વ્યક્તિ પાસેથી કેવ કરવેરા ની રકમ લેણી નીકળતી હોય અને તે વ્યક્તિ તે દીવસથી ત્રણ મહિનાની અંદર તે કરવેરા ભરી દે તો ભલે તે વ્યક્તિ ભારતમાં આવ્યા ને બે વરસ ની મુદત થઇ ગઇ હોય તો પહેલાંની પરદેશી આવક અમે ત્યારે ભારતમાં લાવવામાં આવે તો કરવેરામાંથી માફ રહેશે. એટલે, ઉપરના દાખલામાં જો તા. ૧૦ મે ૧૯૫૯ને રોજ તે વ્યક્તિ નું કરવેરાનું દેવું રૂા. ૧૦,૦૦૦ હોય અને તે કર તા. ૧૦ ઓગસ્ટ ૧૯૫૯ પહેલાં જ ભરી દે તો, તે વ્યક્તિ પોતાની પહેલાંની પરદેશી આવકમાંથી બીજા ૩ લાખ રૂપીયા તા. ૧૦-૫-૧૯૫૯ને રોજ લાવે તો તેની પુરી આવક *(Total income)*માં ગણવા માં આવશે નહી.

કોઇ ધંધાનું ભંડોળ અમે ત્યારે લાવવામાં આવે તો આવક તરીકે કરપાત્ર થાય નહીં જ.

ચાઉએ આપેલી માછલીઓ ગરમીથી મરી પરવારી

નવી દિલ્હીમાં ચીનના વડા પ્રધાન શ્રી ચાઉ એનુ લાખ્યે વડા પ્રધાન શ્રી જવાહરલાલ નહેરૂને ભેટ આપેલી ૭૦ જાત જાતની રંગની સુંદર બીજીઓ માંથી એક પણ જીવતી રહી શકી નથી. રાષ્ટ્રપતિ ભવનમાં આ માછલીઓને સાચવવામાં આવતી હતી ત્યાં ગરમીને કારણે ઘણા પ્રયાસો છતાં તમામ માછલીઓ મરી પરવારી છે.

ચેરીટી કમિશ્નરનો જુલમ

ગુજરાતના યાત્રાધામ ગણાતા પાવાગઢ પર્વત ઉપર આવેલા શ્રી કાલકા માતાજી તથા ભદ્રકાળી માતાજી વિગે મંદીરોની મિલકત ખાનગી નહિ પણ જાહેર ધર્માદા મિલકતો હોવાનો એક ચુકાદો અત્રેના ચેરીટી કમિશ્નરે આપ્યો છે.

સુકાં અરચાં

આસરે ૩૩ રતલની ગુણી ૩૬-૦, ૧૫ રતલ કોથળીની શી ૧૬-૩, ૬ રતલ કોથળીની શી. ૮-૬. રોકડેથી છે. તેમજ આચાર માટે કાચી કેરી-કાચા મોટા ગુંદા મોટી કલીનું નવું લસણ અને લીલા મરચા. વધુ કરીએ નવેમ્બરથી મળશે. માટે તાકીદે લખો:

MAARMANS PTY LTD.
Box 26, Phone 128,
Brits Transvaal.

ગિનિત જોડણી કોશ

(ગુજરાતી ટુ ગુજરાતી ડીક્શનરી.)
ગુજરાત વિદ્યાપીઠનો – કીંમત ૧૮/- મળવાનું ઠેકાણું: આ ઓફીસ

માથે બાંધવાની રીબન અને વેણીઓ

મખમલ, સાટીન, ટાફેટા સીલ્કની, રીબન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને સાઇઝમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટર શણગારવા માટે જરીયાબંધ રીબનો મળી શકશે.

બચ્ચાં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા કેલ્ટની ટોપીઓ ફીકામત ભાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંબોડે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેનાં ફુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના ફ્રોચર્સ મળશે.

ઠેકાણું : **માબરો હેટસ (પ્રો.) લી.**
લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન્સ હેટ મેન્યુફેકચરર્સ,
ફોન : ૮૩૫-૭૯૮૧ પહેલે માળે,
બોકસ ૫૨૫૭. માસ્ટર મેન્સન્સ
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ.

મિત્રોને અભિનંદન પાઠવો

દિવાળી અને નુતન વર્ષના પવિત્ર દિવસોમાં સગાં-સ્નેહી, મિત્રોને યાદ કરી શુભ ઇચ્છવું એ સર્વોત્તમ મનુષ્યાચાર છે. એનાથી પ્રેમની વૃદ્ધિ અને સબંધ ની ઘનિષ્ઠતા થાય છે પત્રિકા પોસ્ટથી સૌને પહોંચવું એશકય છે. છાપા દ્વારા સસ્તામાં ને સહેલાયથી થઇ શકે છે.

તા. ૭-૧૧-૫૮ના 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ની અને 'ઓપીનીયન'ના અંકોમાં એ માટે ખાસ વિભાગો રાખવામાં આવ્યા છે. આપ આપના એડ્રેસ સાથે માત્ર પા. ૧-૧-૦ મોકલશો તો આપનું નુતન વર્ષાભિનંદન અને શુભ દિવાળી-દિવાળીના દિવસોમાંજ સૌને મળી જશે.

જોહાનીસબર્ગમાં
B. U. MASTER
C/O Mabro Hats (Pty) Ltd.
33 West Street,
JOHANNESBURG.

ઇન્ડિયન ઓપીનીયન
P. Bag,
DURBAN.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

તરતો મેળો

ભારતમાં સૌથી પ્રથમ યોજવામાં આવનારા "ફ્લોટીંગ ફેર" (તરતા આદ્યોગિક મેળા)નું ઉદ્ઘાટન ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી જવાહરલાલ નહેરૂના હસ્તે મુંબઇના બારામાં ડીસેંબર ની તા. ૨૮મીએ થવાનું છે, અને આ "ફ્લોટીંગ ફેર" ૮૧૩૦ ટનના જહાજ "મહમદી" ઉપર રચવામાં આવશે, એવી જાહેરાત ભારતના સંદેશ વ્યવહાર પ્રધાન શ્રી એસ. કે. પાટીલે સચિવાલયના પત્રકાર ખંડમાં બોલાવાયેલી એક અખબારી પરિષદમાં કરી હતી. "ફ્લોટીંગ ફેર"નું આયોજન સંયુક્ત રીતે ઇન્ડસ્ટ્રીઅલ અને કમર્શ્યલ કમીટીઝ તરફથી થાય છે અને તેની વ્યવસ્થા 'પ્લાનીંગ કમીટી' કરી રહેલ છે. સંદેશ અને વાહન ખાતાના પ્રધાન શ્રી એસ. કે. પાટીલ આ સમીતીના અધ્યક્ષ છે.

આ "ફ્લોટીંગ ફેર" (તરતો ઔદ્યોગીક મેળો) મુંબઇથી ઇરાની અખાત, રાતો સમુદ્ર, પુર્વ આફ્રિકા કીનારો, સીલોન અને જાપાનનાં બંદરોની મુલાકાત લેશે. તા. ૨૮મી ડીસેંબરે મુંબઇથી એનો પ્રારંભ થઇને આશરે ૧૦૦ દિવસ સુધી એનો દરીયાઇ પ્રવાસ ચાલશે.

—પાકીસ્તાની ચીંચીયાઓની એક ટોળકી કચ્છના કીનારા પર આવેલા એક ગામમાંથી ૫૦ ભાસોને હંકારી ગઇ હતી.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેકસ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનસ્પોરન્સ માટે મળો :

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

જાત જાતનાં નાયલન, રેશની તેમજ સુતરાઉ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો અને પુરૂષો માટે ઉત્તમ જાતના વુલન જર્સી, પુલોવર. કારડીગન્સ અને બચ્ચાઓ માટે—બુટીઝ, બીબ્સ, બ્લેન્કેટસ, શોલ્સ; નેપકીન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા ભલામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬ — બોકસ ૧૫૪૯.

હિંદ અને પરદેશના ડાઇરેકટ ઇમ્પોર્ટઝ

ઘરાકો ને હોલસેલ

અગરબત્તી

હીંદથી : "સ્ટીમર બ્રેન્ડ" નંબર R૪૪૪ ૮-૬; ગ્રિ રોઝસ" નં. ૯૦૯ ૬ તોલા ૧૫-૦; "ગેટવેય ઓફ ઈન્ડિયા" નં. ૫૧૧, ૩ તોલા ૪૨-૦; ૬ તોલા ૯૬-૦; "વાસંતી" (દરેક પેકેટમાં અત્તરની બાટલી) ૧ તોલા ૮-૯; ૨ તોલા ૧૭-૦; ૩ તોલા ૨૯-૬; ૪ તોલા ૪૦-૦, ૬ તોલા ૫૦-૦; "ચમેલી" ૧ તોલા ૯-૯; "સુગંધ રાણી" ૧ તોલા ૧-૦; ૨ તોલા ૬-૬; "લત્તા મન્ગેશકર" ૪ તોલા ૪૦-૦; ૬ તોલા ૫૫- .

પાકીસ્તાનથી : "સ્ટીમર બ્રેન્ડ" નં. R૪૪૪ ૧-૦; "ગ્રિ રોઝસ" નં. ૯૦૯ ૩ તોલા ૩૧-૦; ગેટ વેય ઓફ ઈન્ડિયા" નં. ૫૧૧ ૩ તોલા ૩૯-૬; ૬ તોલા ૮૧-૬; "ચમેલી" ૨ તોલા ૧૫-૬; "મીલાદ" નં. ૯૯૯ ૩ તોલા ૨૧-૬; ૪ તોલા ૩૩-૬; "કેપટન" ૩ તોલા ૨૩-૦.

ઉપર જણાવેલા અગરબત્તીના ભાવો, ડઝનના હિસાબે છે. ઓર્ડરની સાથે મહેરબાની કરીને રોકડા મોકલશો.

કેરમ બોર્ડસ

હીંદથી : (ઘણા વરસોની મહેનત બાદ અમારા સ્ટોકમાં નવો ઉમેરો)

'એ" કવોલટી જાડા બોર્ડર સાથે પા. ૬-૫-૦.

"બી" કવોલટી પાતળા બોર્ડર સાથે પા. ૫-૧૫-૦.

ઉપર જણાવેલા સાથે વધુમાં પાંચ વધારે રમતો પણ મળશે. કેરમનો બોર્ડ ઘણો સુંદર અને પોલીષ કરેલો છે.

પાકીસ્તાનથી : "રબર કુષિન" (છેલ્લા દસ વરસથી પ્રખ્યાત) પા. ૫-૫-૦. "નિકલ કોર્નર" (ઉપર મુજબ) પા. ૪-૧૫-૦.

(આ કેરમ બોર્ડસ સાથે સ્ટ્રાઈકર તથા તેની કુકરીઓ તથા રમત કેવી રીતે રમાય છે, એની સુચનાઓ સાથે આવે છે).

ઘરાકોને ખાસ ભાવ આપવામાં આવશે, કેરમ બોર્ડસ ઉપર કેશ ભરનારને, ખાસ ભાવ ઉપર ૫ ટકા ઓછા કરવામાં આવશે.

અપ કન્ટ્રીના ઓર્ડરમાં રેલજ તથા બેન્ક એક્સચેન્જ મોકલવી.

અમારા સ્ટોકમાં હમેશા આવતો માલ : નાળીયર, સુકકા પ્રૂનઝ, લસણ, કપુર, બોમ્બે ડક, એમ. બી. નટસ, આમલી, મસુર, કેરમ બોર્ડ, અગરબત્તી, સુકકી દ્રાક્ષ વિગેરે વિગેરે. વેપાર અંગે ખાસ તપાસને ધ્યાન આપવામાં આવશે.

અમારી સાથે વેપાર કરી શકો તો બીજાઓ પાસે જવાની શું જરૂર છે? (અમે ડાઇરેક્ટ ઈમ્પોર્ડરઝ અને જનરલ મર્ચન્ટ છીએ).

A. K. HOOSEN & SONS
116 Queen Street, Phone : 27349.
Box 2168, DURBAN,

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રલેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૯ વિકટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જીંદગીનો વિમો એ ખરી બાંયધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ, — ડરબન.

બોકસ ૪૭૬, ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮
ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબટેમ" ૪૭૪૫૩

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેસ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર – ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

બુકકીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને યોર્કશાયર ઈનશ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રૂટ

આંબા અળધ, લીલી અળદ, રતાળ અને સુરણની ગોસમ ચાલુ છે. આદુ પેની ૧૦ રતલ, લસણ શી. ૧–૬ રતલ.

પાપડ નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦

કપુરી અને ચેવલી પાન બજાર ભાવ, પોસ્ટેજ જુદું. બાસ્કીટ ગોલ શી. ૧૦–૬ લાંબી અને સ્કવેર બાસ્કીટ શી. ૧૬–૧ ડઝન.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઈન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રૂસ્તમજી જાલભાઈ રૂસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન – નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોકસ ૧૬૧૦.
રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવન્થ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન્સ:
ઓફીસ : ૨૫૮૪૫
રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing Press, (Phoenix) Private Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor